

ŽINIŲ VISUOMENĖS INSTITUTAS

LIETUVOS GUMINIŲ IR PLASTIKINIŲ GAMINIŲ GAMYBOS PRAMONĖS KONKURENCINGUMO STUDIJS PRISTATYMAS

Užsakovas: Lietuvos ekonominės plėtros agentūra

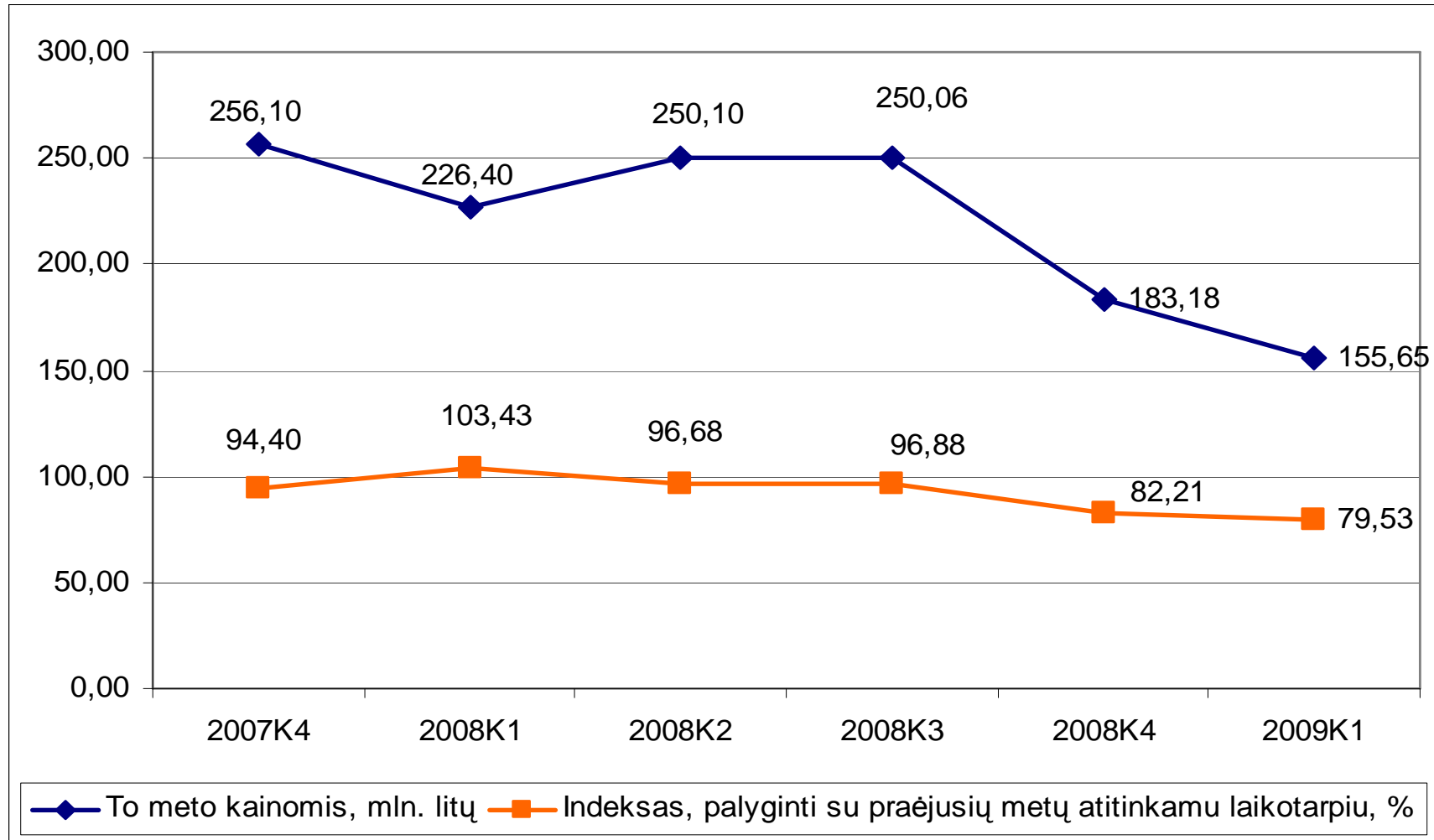
Vykdytojas: KTU Verslo strategijos institutas

VšĮ Žinių visuomenės institutas

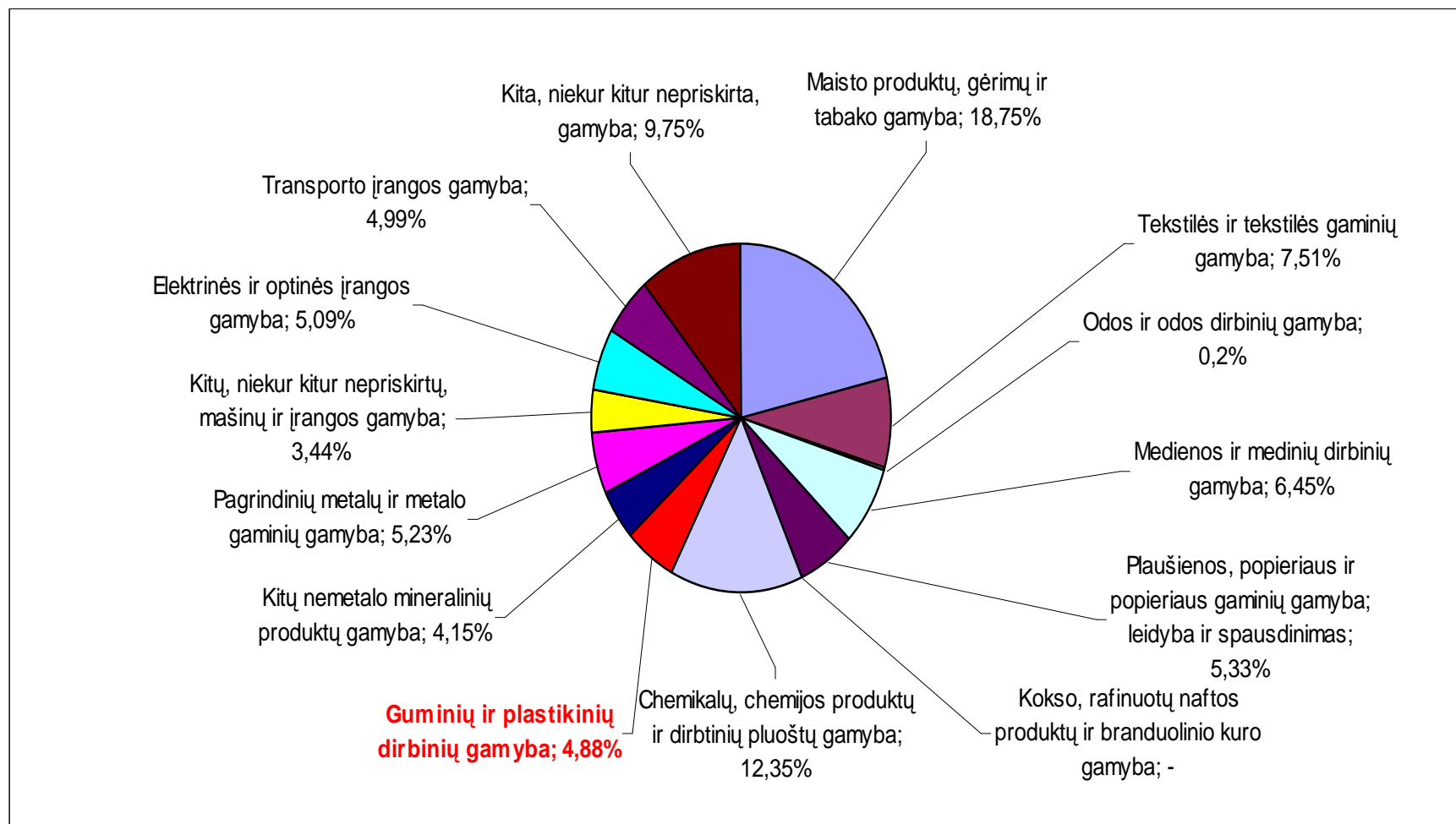
Darbo grupės vadovas:

prof. habil. dr. R. Jucevičius

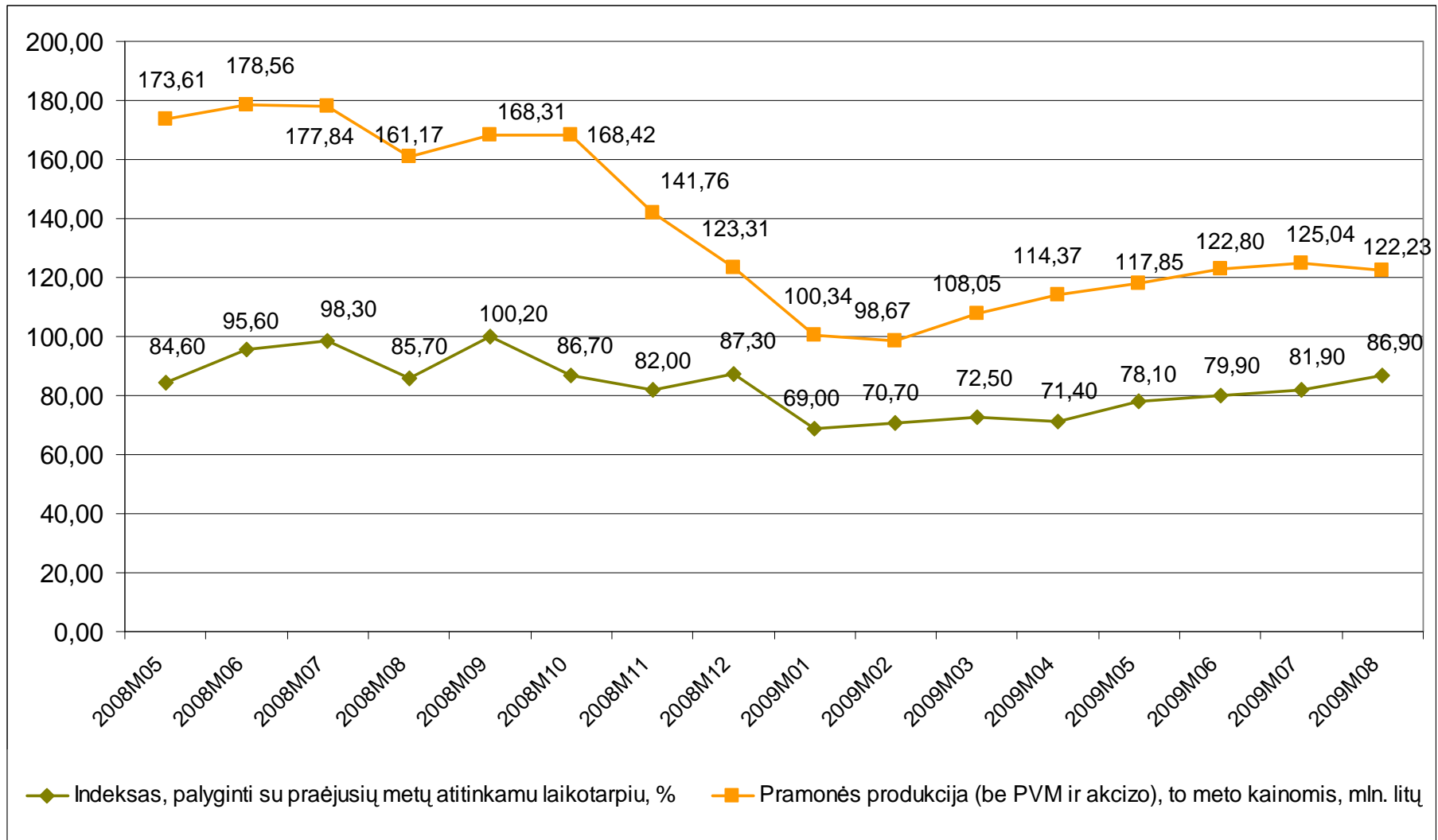
Bendrosios pridėtinės vertės augimo tempai, 2008 - 2009 m.

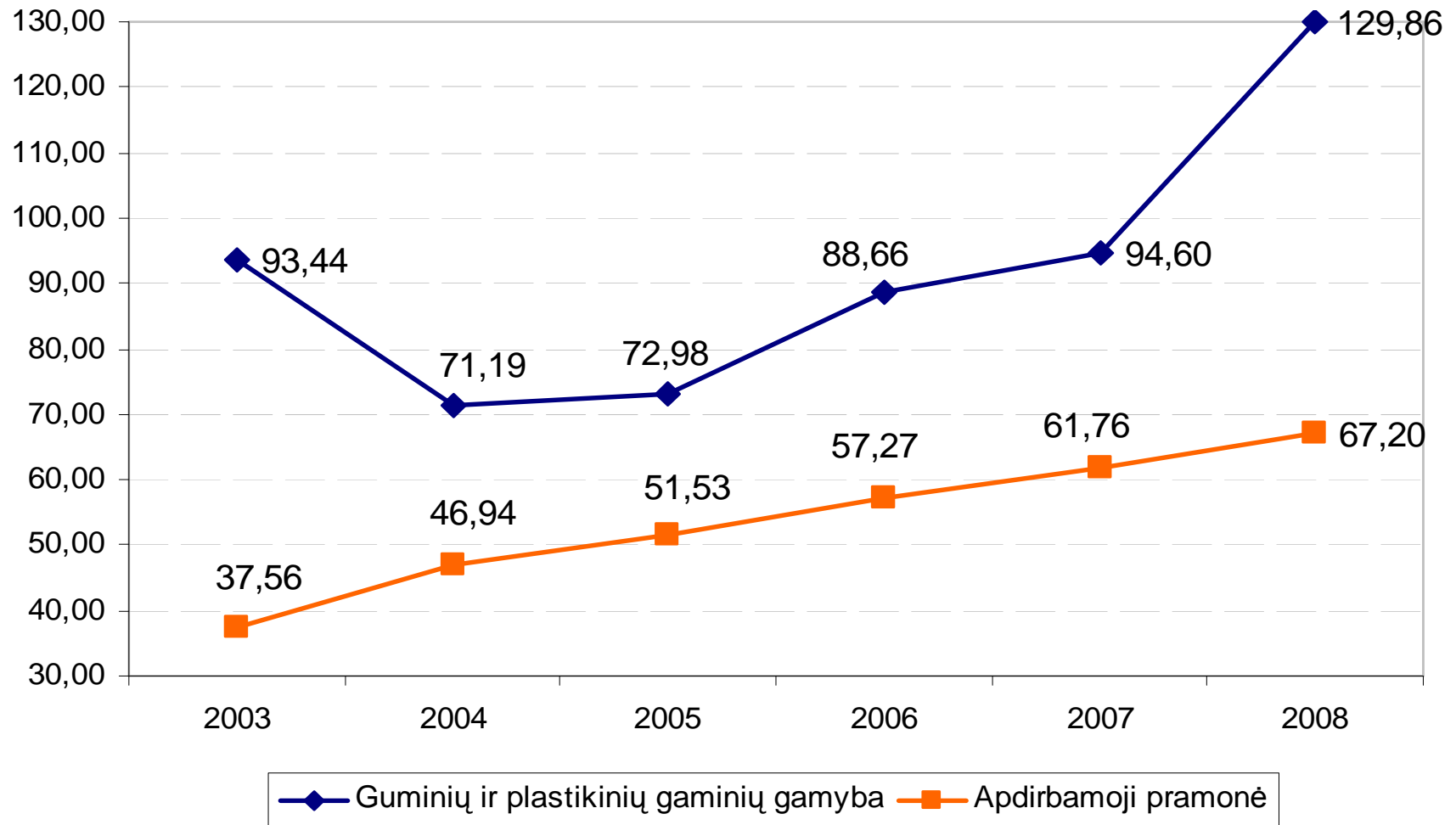
Lietuvos apdirbamosios pramonės pridėtinės vertės struktūra, %, 2008 m.

Pagaminamos produkcijos vertės augimo tempai, 2008 - 2009 m. (2,3 mlrd.lt. 2008 m.)

Pridėtinė vertė, tenkanti vienam užimtajam, to meto kainomis, tūkst. litų, 2003 - 2008 m.

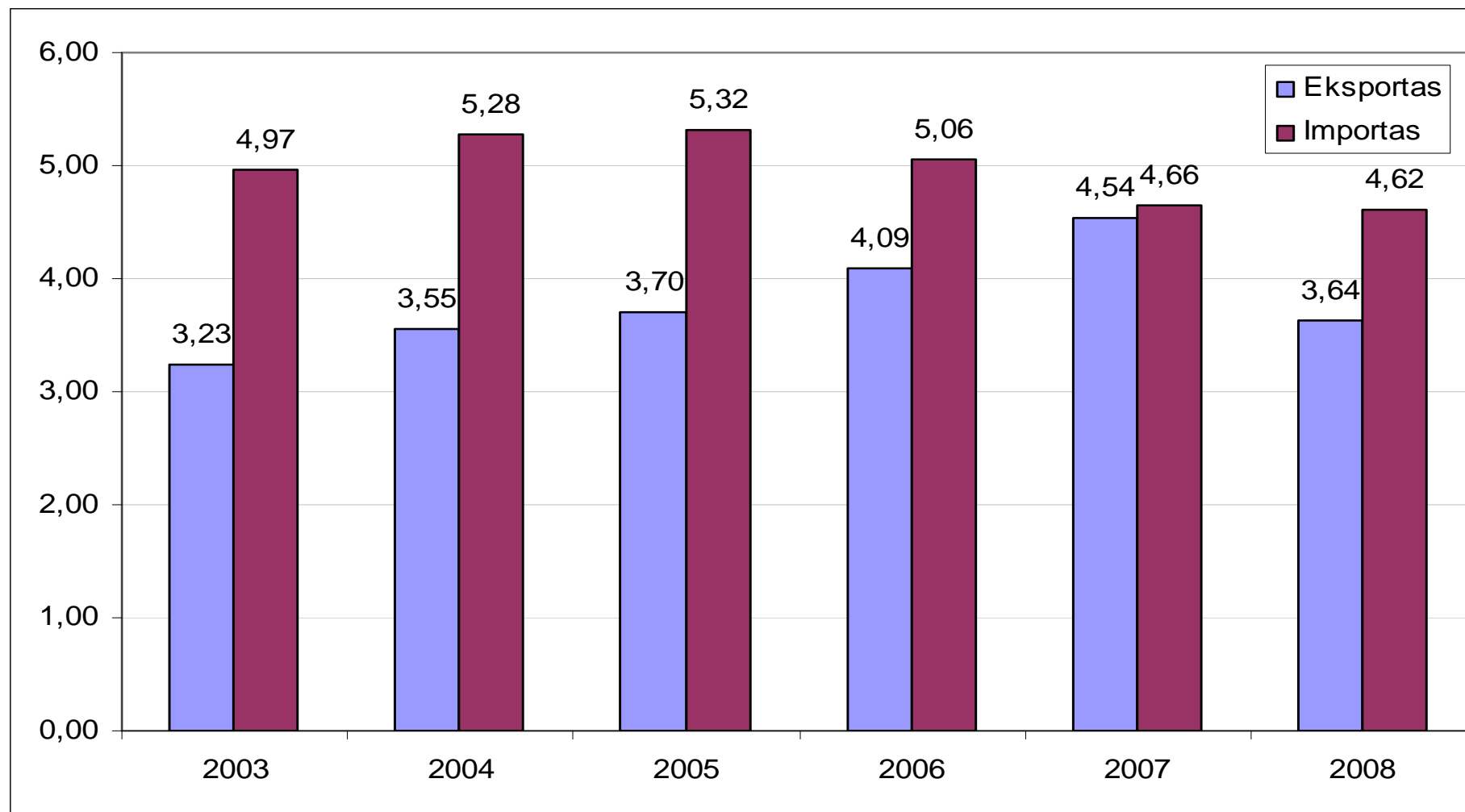
Lietuvos plastikinių gaminių eksportas, tūkst. dolerių, 2001 – 2008 m.

Eksportas, tūkst. dolerių	2001	2006	2007	2008	Dalis % bendrame Lietuvos prekių/ prekių grupės eksporte	
					2001	2008
39 Plastikai ir jų gaminiai	120672	673561	1279838	1331954	2,66	5,61
3901 Etileno polimerai	8703	34512	32929	46287	0,19/7,21	0,19/3,51
3902 Propileno polimerai	773	14693	17773	27604	0,02/0,64	0,12/2,10
3903 Stireno polimerai	101	3440	16195	17841	0,00/0,08	0,08/1,35
3904 Vinilchlorido arba kitų halogenintų olefinų polimerai	591	1384	1872	2666	0,01/0,49	0,01/0,20
3905 Vinilacetato arba kitų vinilo esterių polimerai	167	735	849	2018	0,00/0,14	0,01/0,15
3906 Akrilo polimerai	211	1946	2856	4618	0,00/0,17	0,02/0,35
3907 Poliacetaliai, epoksidinės dervos	678	166830	620828	572212	0,01/0,56	2,41/43,43
3908 Poliamidai	693	3967	4888	4709	0,02/0,57	0,02/0,36
3909 Aminodervos	1246	2984	6187	4291	0,03/1,03	0,02/0,33
3910 Polisisoksanai	156	229	748	481	0,00/0,13	0,00/0,04
3911 Naftos dervos	126	205	320	168	0,00/0,10	0,00/0,01
3912 Celiuliozė ir jos cheminiai dariniai	53	169	380	1283	0,00/0,04	0,01/0,10
3913 Gamtiniai polimerai	1	7	5	56	0,00/0,00	0,00/0,00
3914 Jonitai	191	297	1071	573	0,00/0,16	0,00/0,04
3915 Plastikų atliekos	187	4868	7227	7962	0,00/0,15	0,03/0,60
3916 Vienagijai siūlai	8475	36223	44059	47935	0,18/7,02	0,20/3,64
3917 Vamzdžiai iš plastikų	4951	14846	19380	26274	0,11/4,10	0,11/1,99
3918 Grindų dangos iš plastikų	1196	1072	1723	2282	0,03/0,99	0,01/0,17
3919 Lipnios plokštės iš plastiko	892	8848	11773	16375	0,02/0,74	0,07/1,24
3920 Kitos plokštės, iš nekombinuotų plastikų	13710	45663	61226	70850	0,30/11,36	0,30/5,38
3921 Kitos plokštės iš plastikų	7718	42484	56935	63639	0,17/6,40	0,27/4,83
3922 Santechnikos gaminiai iš plastikų	1106	2750	3651	4103	0,02/0,92	0,02/0,31
3923 Gaminiai, skirti prekių pakavimui	60369	225472	275592	295180	1,32/50,03	1,24/22,40
3924 Namų apyvokos reikmenys iš plastiko	1015	8632	12739	18530	0,02/0,84	0,08/1,41
3925 Statybos reikmenys iš plastiko	2560	14441	22361	21512	0,06/2,12	0,09/1,63
3926 Kiti gaminiai iš plastikų	4803	31345	47136	58103	0,10/3,98	0,24/4,41

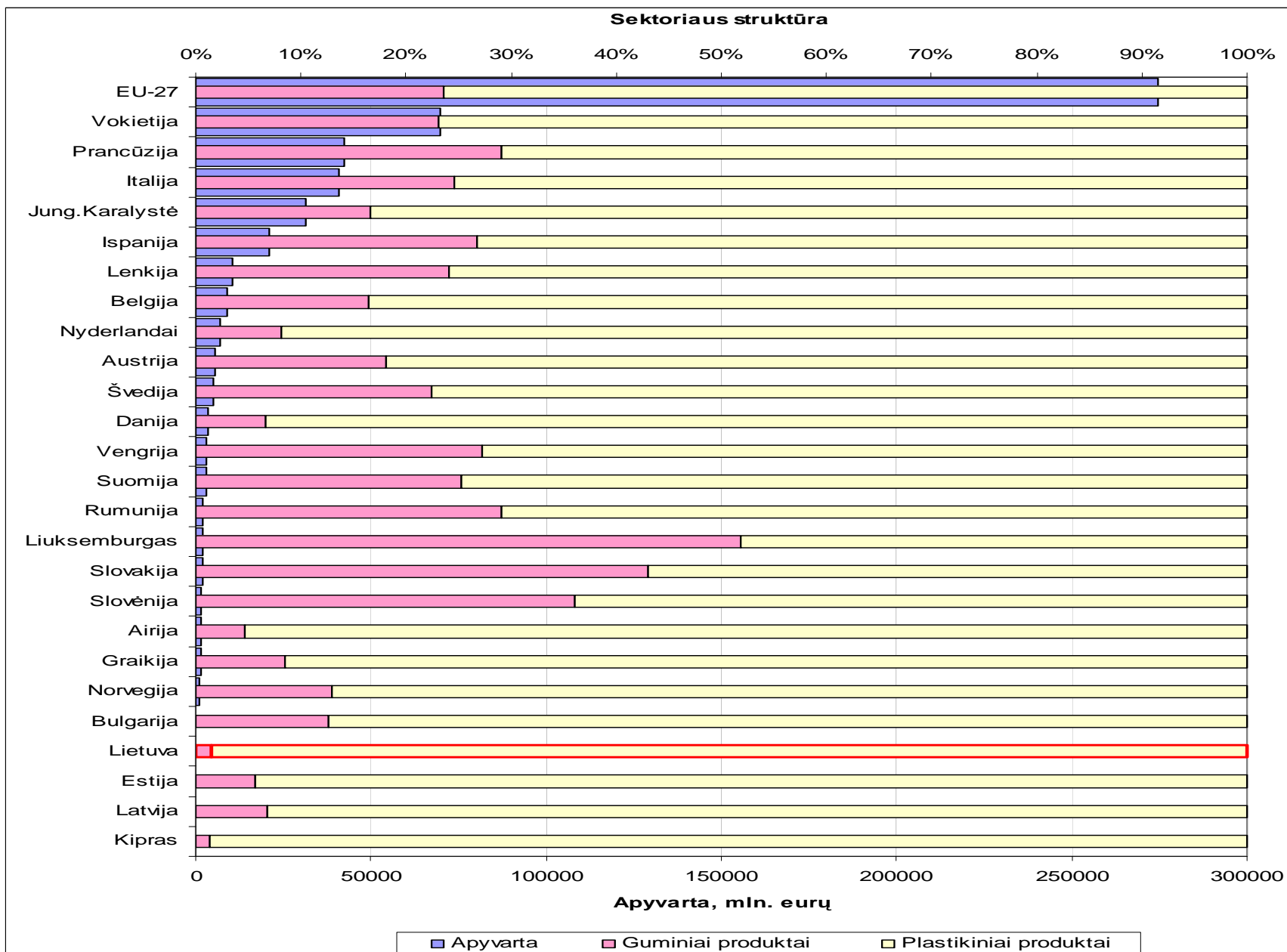
Lietuvos guminių gaminių eksportas, tūkst. dolerių, 2001 – 2008 m.

Eksportas, tūkst. dolerių	2001	2006	2007	2008	Dalis % bendrame Lietuvos prekių/ prekių grupės eksporte	
					2001	2008
40 Kaučiukas ir jo gaminiai	13457	56289	82260	84450	0,29	0,36
4001 Gamtinis kaučiukas, balata, gutaperčia ir kt.	299	0	17	90	<i>0,01/2,22</i>	<i>0,00/0,11</i>
4002 Sintetinis kaučiukas ir faktisas, gautas iš aliejų	86	279	580	820	<i>0,00/0,64</i>	<i>0,00/1,01</i>
4003 Regeneruotas kaučiukas, turintis pirminių formų	4	31	163	219	<i>0,00/0,03</i>	<i>0,00/0,27</i>
4004 Kaučiuko atliekos, atraižos ir laužas	0	641	471	545	<i>0,00/0,00</i>	<i>0,00/0,67</i>
4005 Nevulkanizuotas kaučiukas, į kurį primaišyta kitų medžiagų	100	1745	12486	7613	<i>0,00/0,74</i>	<i>0,03/9,35</i>
4006 Kitos formos bei gaminiai iš nevulkanizuoto kaučiuko	3	199	132	146	<i>0,00/0,02</i>	<i>0,00/0,18</i>
4007 Vulkanizuoto kaučiuko siūlai ir kordas	70	423	154	37	<i>0,00/0,52</i>	<i>0,00/0,05</i>
4008 Plokštės, lakštai, juostelės, strypai ir profiliai iš vulkanizuoto kaučiuko	547	7202	11722	12627	<i>0,01/4,07</i>	<i>0,05/15,51</i>
4009 Vamzdžiai, vamzdeliai ir žarnos iš vulkanizuoto kaučiuko	542	2740	4174	3477	<i>0,01/4,03</i>	<i>0,01/4,27</i>
4010 Konvejerių juostos, pavarų diržai iš vulkanizuoto kaučiuko	839	3167	4232	6096	<i>0,02/6,24</i>	<i>0,03/7,49</i>
4011 Naujos pneumatinės guminės padangos	8443	23646	28497	28125	<i>0,18/62,75</i>	<i>0,12/34,55</i>
4012 Restauruotos arba naudotos pneumatinės guminės padangos	153	541	769	579	<i>0,00/1,14</i>	<i>0,00/0,71</i>
4013 Guminės kameros	189	78	108	177	<i>0,00/1,40</i>	<i>0,00/0,22</i>
4014 Higienos arba farmacijos dirbiniai iš vulkanizuoto kaučiuko	35	123	357	350	<i>0,00/0,26</i>	<i>0,00/0,43</i>
4015 Drabužiai ir drabužių priedai iš vulkanizuoto kaučiuko	124	811	867	2520	<i>0,00/0,92</i>	<i>0,01/3,10</i>
4016 Kiti gaminiai iš vulkanizuoto kaučiuko	1929	13665	15609	17955	<i>0,04/14,34</i>	<i>0,08/22,06</i>
4017 Kieta guma visų pavidalų	93	146	15	23	<i>0,00/0,69</i>	<i>0,00/0,03</i>

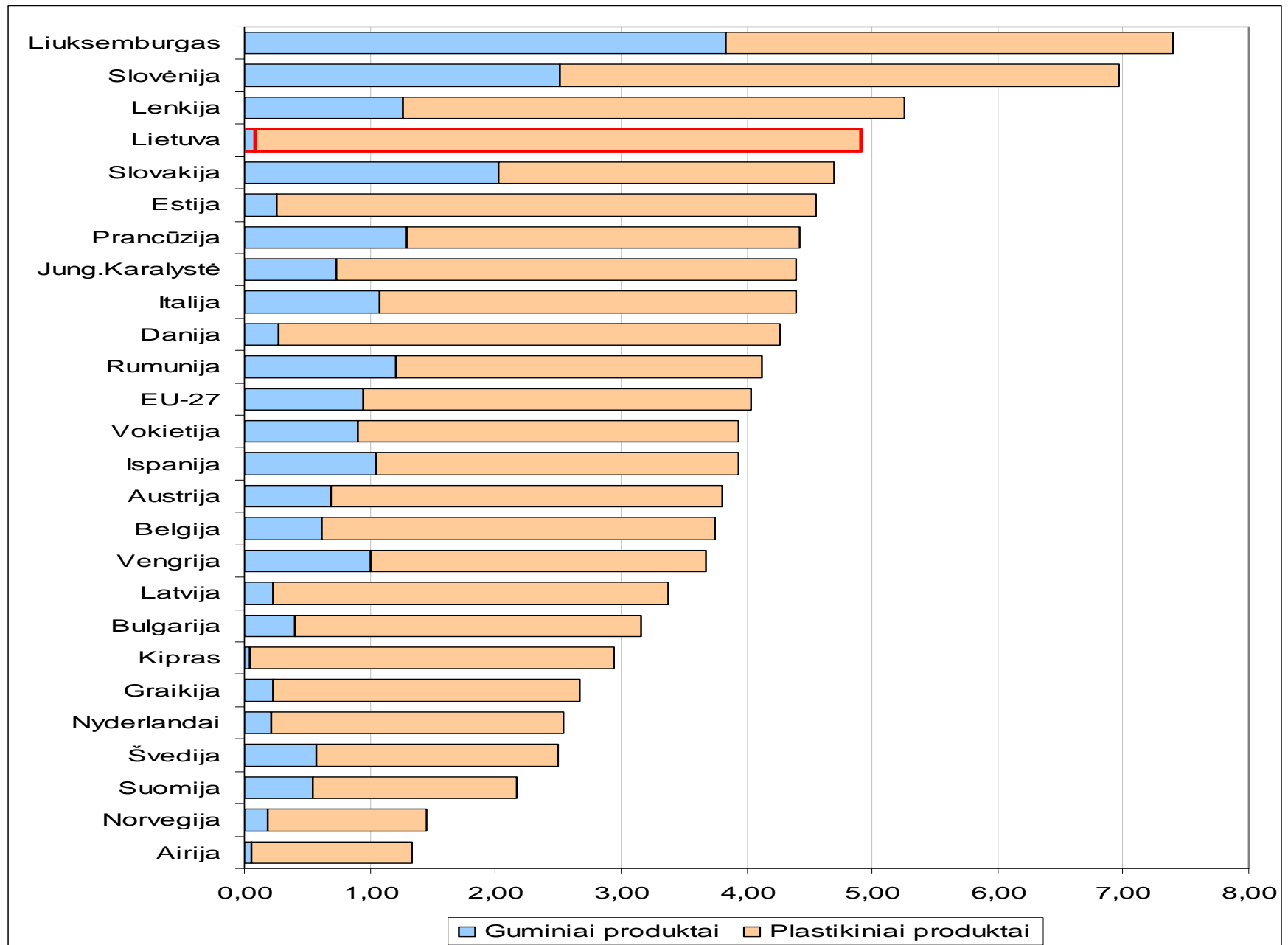
Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus dalis bendroje šalies tarptautinės prekybos pramonės gaminiais apimtyje, %, 2003 – 2008 m.

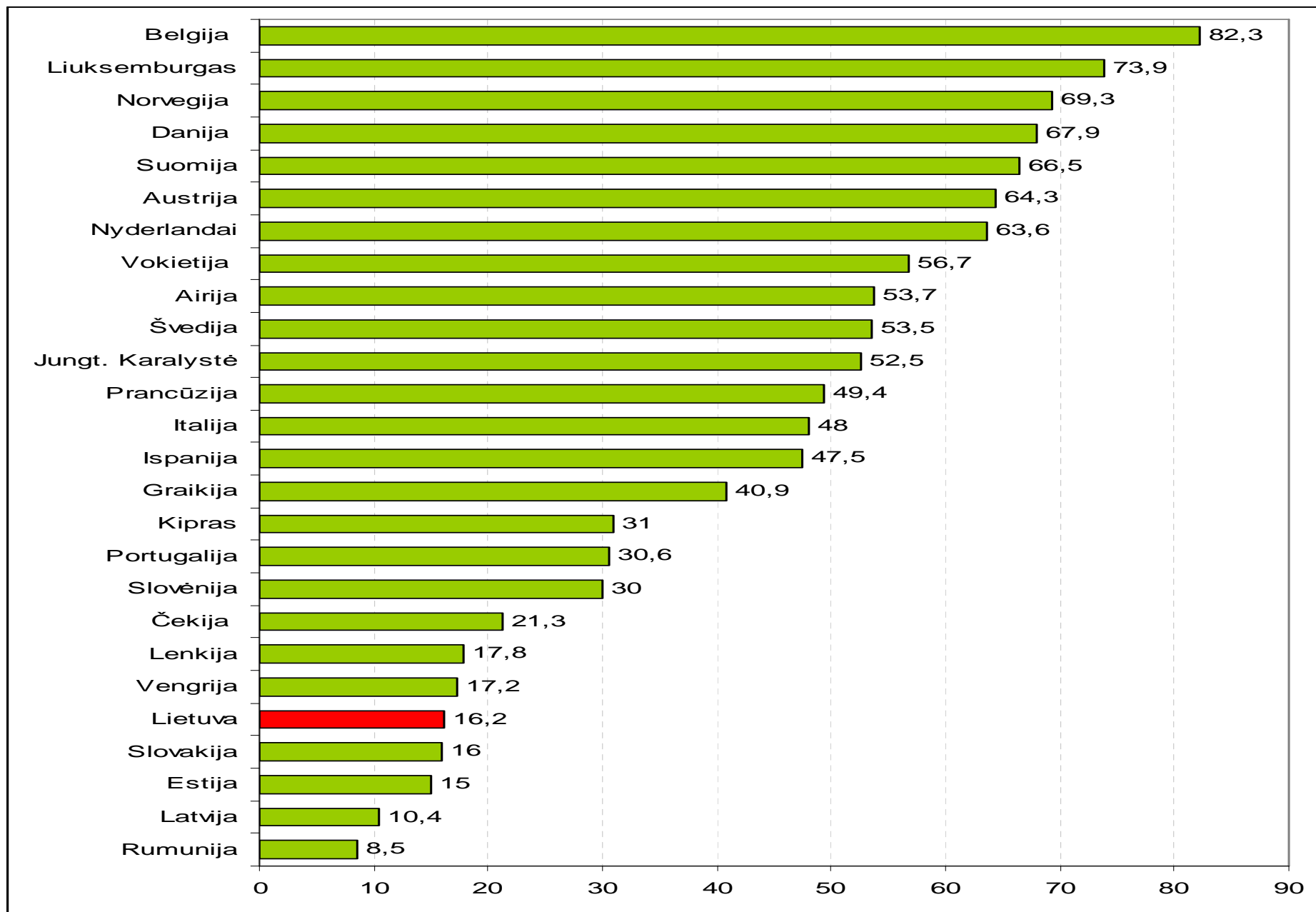
Europos šalių guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus apyvarta, mln. eurų, ir jo struktūra pagal sektoriaus veiklas, %, 2006 m.

Europos šalių guminių ir plastikinių gaminių gamybos pagrindinių veiklų lyginamasis svoris šalies pramonės struktūroje pagal apyvartos apimtį, %, 2006 m

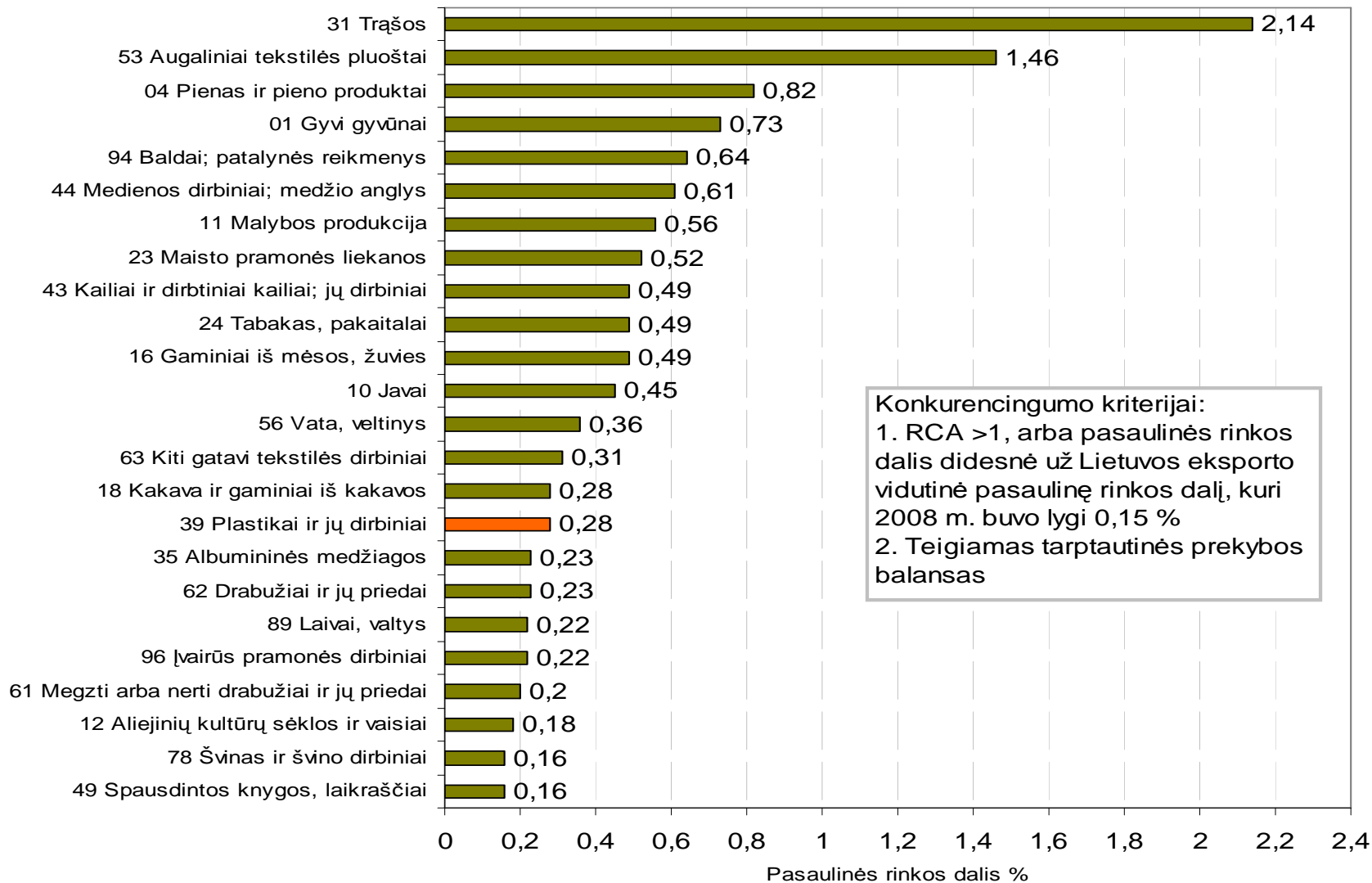
Europos šalių guminių ir plastikinių gaminių gamybos pramonės konkurencingumas pagal vieno darbuotojo sukuriamos pridėtinės vertės apimtį, tūkst. eurų, 2006 m.

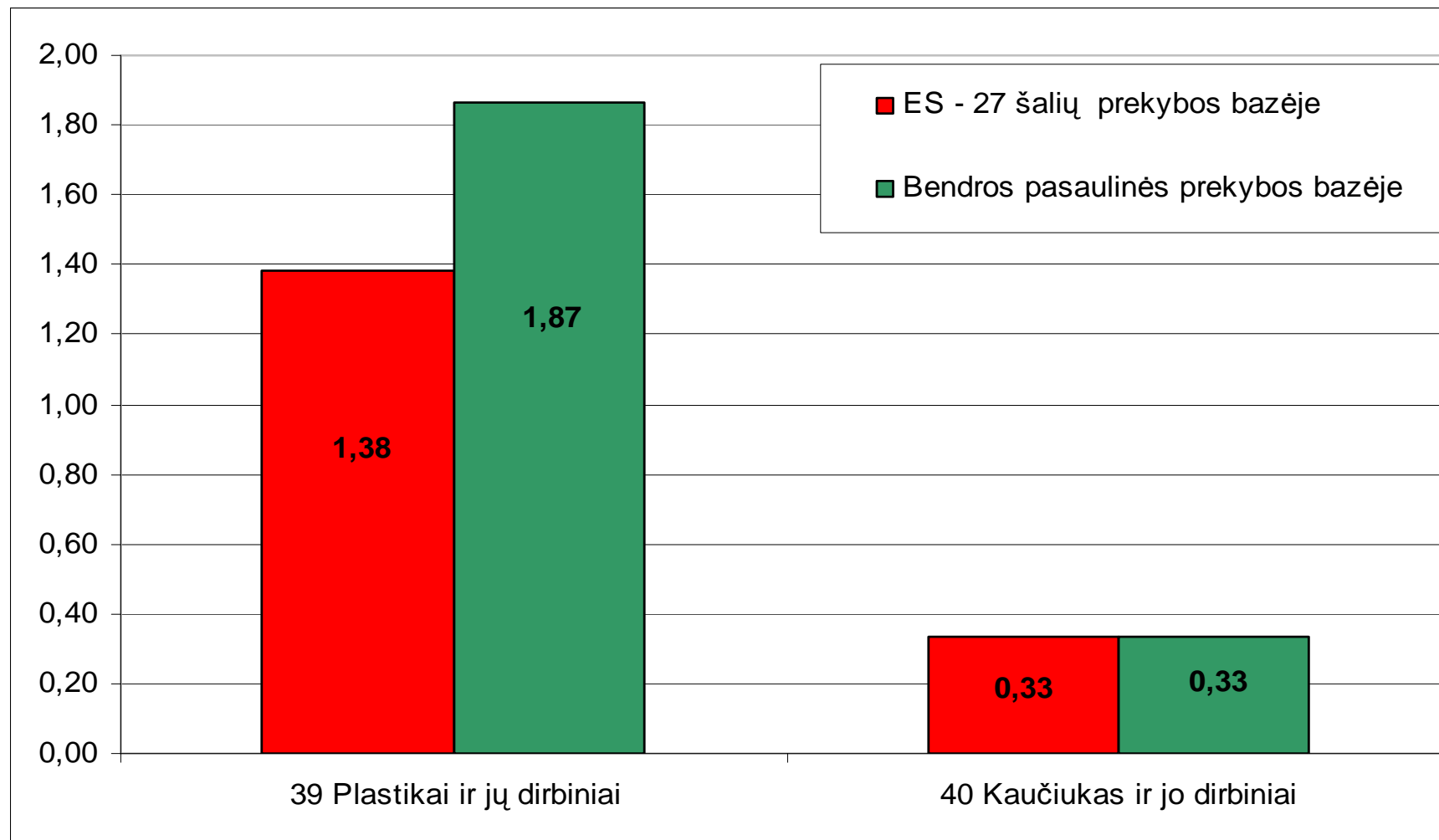
Europos šalių guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus vieno darbuotojo sukuriamą pridėtinę vertę pagal atskiras prekių grupes, tūkst. eurų, 2006 m.

	GUMINIŲ IR PLASTIKINIŲ DIRBINIŲ GAMYBA	Guminių dirbinių gamyba	Guminių padangų ir kamerų gamyba	Guminių padangų restauravimas ir atnaujinimas	Kitų guminių garninių gamyba	Plastikinių garninių gamyba	Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profiluotųjų gamyba	Plastikinių pakuočių gamyba	Plastikinių statybos dirbinių gamyba	Kitų plastikinių dirbinių gamyba
Belgija	82,3	98,7	:	:	75,6	79,9	89,3	86,6	68,5	73,5
Norvegija	69,3	77,9	:	59,3	83,1	68	77,7	62,4	70,8	61
Danija	67,9	36,8	59,3	50,1	34,6	70,3	80,5	64,9	55	71,1
Suomija	66,5	84,8	113,3	43,1	53,6	62,1	71,5	64,7	59,4	50,4
Austrija	64,3	73,7	:	:	72,6	63,1	77,1	69,6	55	54,2
Nyderlandai	63,6	57,9	:	:	:	64,2	80,7	66,1	55,9	52,7
Vokietija	56,7	62,7	79,7	32,4	55,8	55,3	65	56,4	49,7	51
Airija	53,7	39	:	:	:	54,9	67,1	60,8	49,5	52,5
Švedija	53,5	54,3	41,7	43,9	55,2	53,3	62,3	49,5	65,1	46,2
Jungt. Karalystė	52,5	65,9	96,5	66,6	54,9	50,4	60,4	54,4	49,5	44,3
Prancūzija	49,4	51,9	59,1	49,8	43,6	48,4	54,7	50,8	54,1	44,2
Italija	48	51,1	59,1	39,5	49,1	47,1	56,2	50,6	48,3	42,9
Ispanija	47,5	55,6	72,6	30,8	39,3	44,9	49,3	47,3	33,3	43
Graikija	40,9	52	58,3	38,4	52,8	40	45,1	39,9	31,2	38,5
Kipras	31	24,9	:	28	20,5	31,2	33,8	28,5	30,7	23,6
Slovėnija	30	36,3	:	:	33,1	27,8	30,3	27,9	32	26,3
Čekija	21,3	:	:	17,7	17	:	20,8	:	18,1	16,1
Lenkija	17,8	20,9	31,4	12,7	16,6	17	23	17,2	17	15,3
Vengrija	17,2	19	27,6	6,7	14,5	16,6	23,7	15,3	13,9	16,2
Lietuva	16,2	8,2	:	:	7,7	16,5	33	19,7	11,2	9,5
Slovakija	16	24,3	34,4	21,4	13,2	12,3	10,5	14,4	12,5	12,5
Estija	15	13	:	:	10,6	15,2	19,8	14,6	14,5	15,2
Latvija	10,4	14,9	:	:	13,6	10,1	14	10	9,2	8,8
Rumunija	8,5	9,7	14,3	3,7	6,4	8,1	10,4	8,9	7,8	6

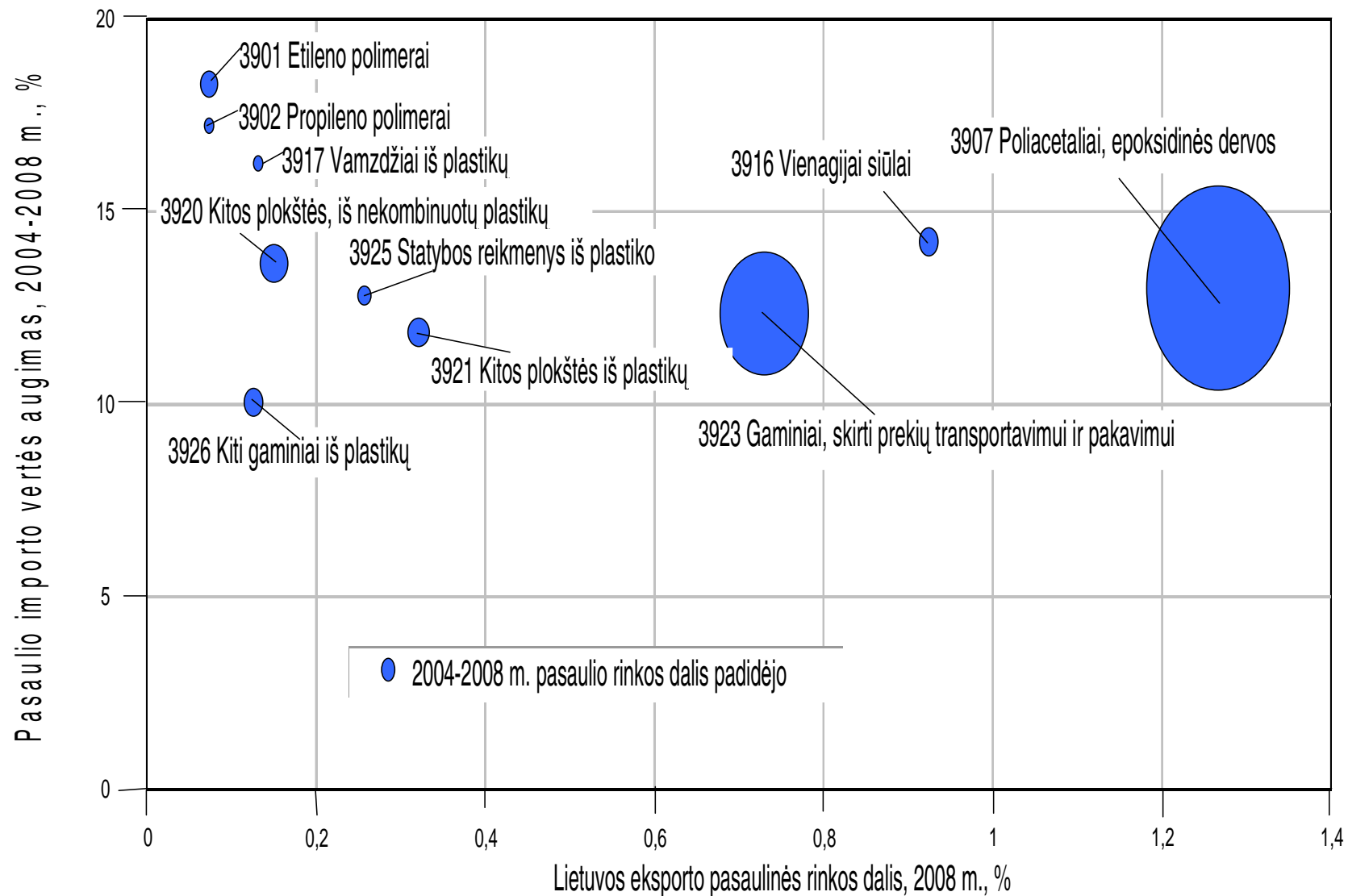
Konkurencingiausių Lietuvos pramonės gaminių pasaulinės rinkos dalis, %, 2008 m.

Lyginamasis pranašumas (RCA indeksas) tarp ES-27 šalių ir pasaulinės prekybos bazėje, 2008 m.

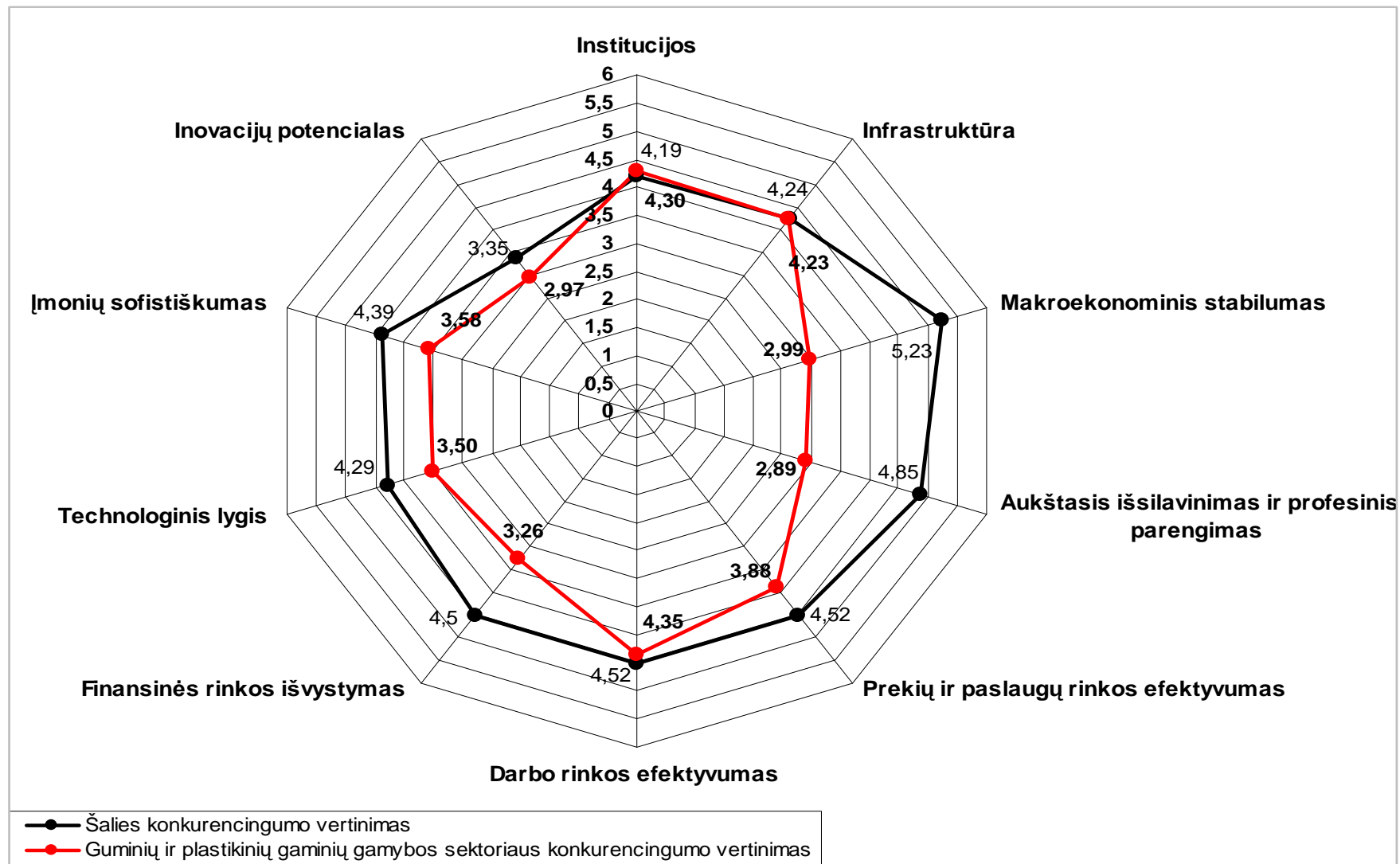
Lietuvos eksportuotojų globalios rinkos dalis pasaulinės paklausos pokyčių kontekste, 2008 m.

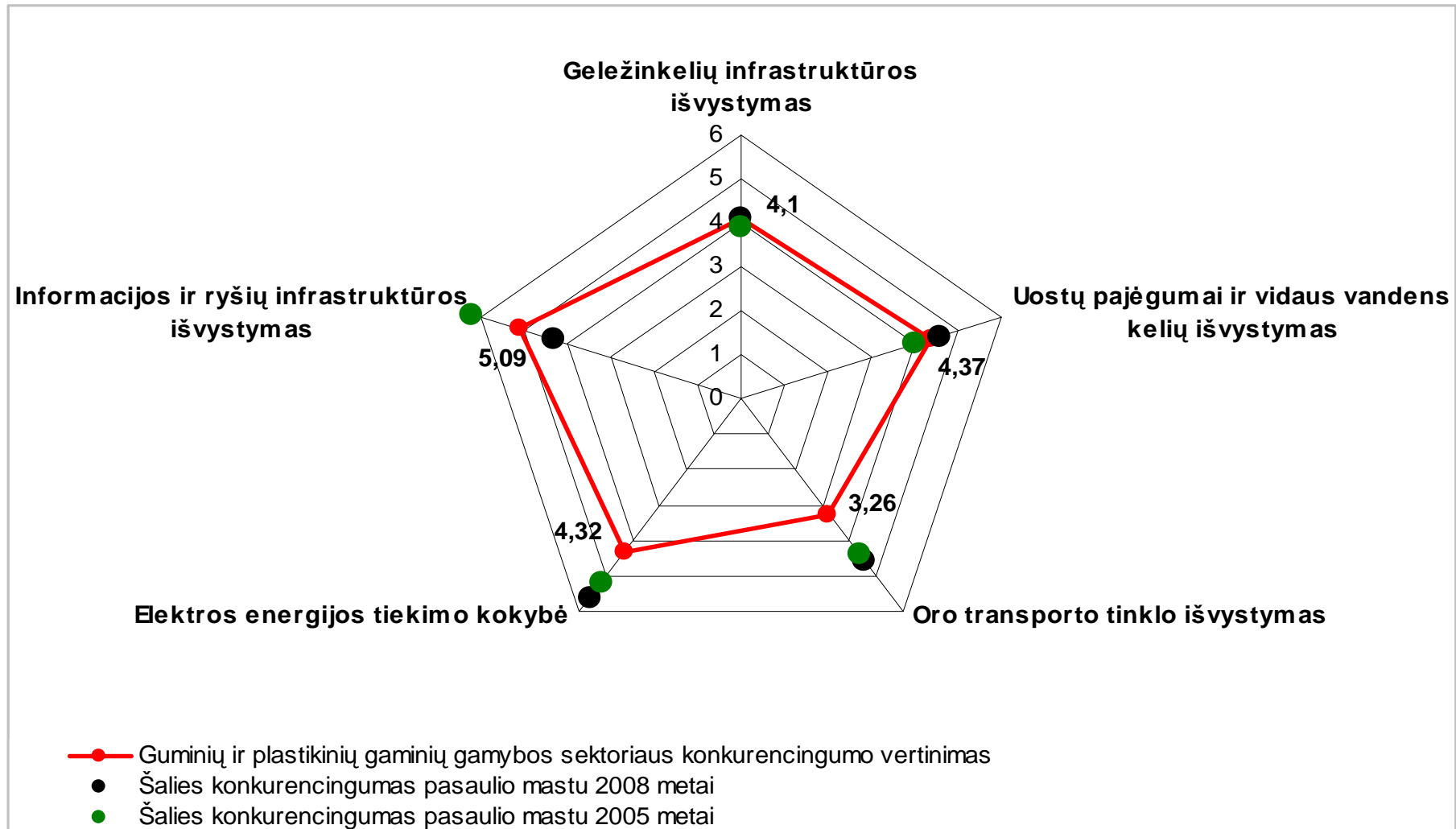
Lietuvos plastikų ir jų gaminių gamintojų konkurentai didžiausiose eksporto rinkose, 2008 m.

Reitingas	Vokietija: 7,6 % pasaulinio importo	Dalis importo struktūroje, %	Reitingas	Lenkija: 2 % pasaulinio importo	Dalis importo struktūroje, %	Reitingas	Rusija: 1,8 % pasaulinio importo	Dalis importo struktūroje, %
1	Prancūzija	10,1	1	Vokietija	25,5	1	Ukraina	23,8
2	Italija	8,7	2	Rusija	9,7	2	Kazachstanas	19,5
3	Nyderlandai	7,2	3	Ukraina	7,6	3	Kinija	15,4
4	Lenkija	6,1	4	Čekija	7	4	Vokietija	5,3
5	Jungt. Karalystė	6	5	Prancūzija	4,5	5	Italija	3,7
6	Belgija	5,7	6	Italija	4,4	6	Turkija	3,7
36	Singapūras	0,4	7	Belgija	4,3	7	Lietuva	3,6
37	Australija	0,4	8	Lietuva	3,9	8	Uzbekistanas	3,1
38	Kroatija	0,4	9	Jungt. Karalystė	3,3	9	Indija	2
39	Izraelis	0,4	10	Slovakija	3,2	10	Azerbaidžanas	1,7
40	Lietuva	0,3	11	Švedija	2,9	11	Lenkija	1,6
41	Jungt. Arabų Emiratai	0,3	12	Rumunija	2,7	12	Suomija	1,3
42	Bulgarija	0,3	13	Nyderlandai	2,5	13	Vengrija	1,3
43	Siaudo Arabija	0,3	14	Danija	2,5	14	Latvija	1,3
44	Kinų Taipėjus	0,3	15	Baltarusija	2,2	15	JAV	1,1

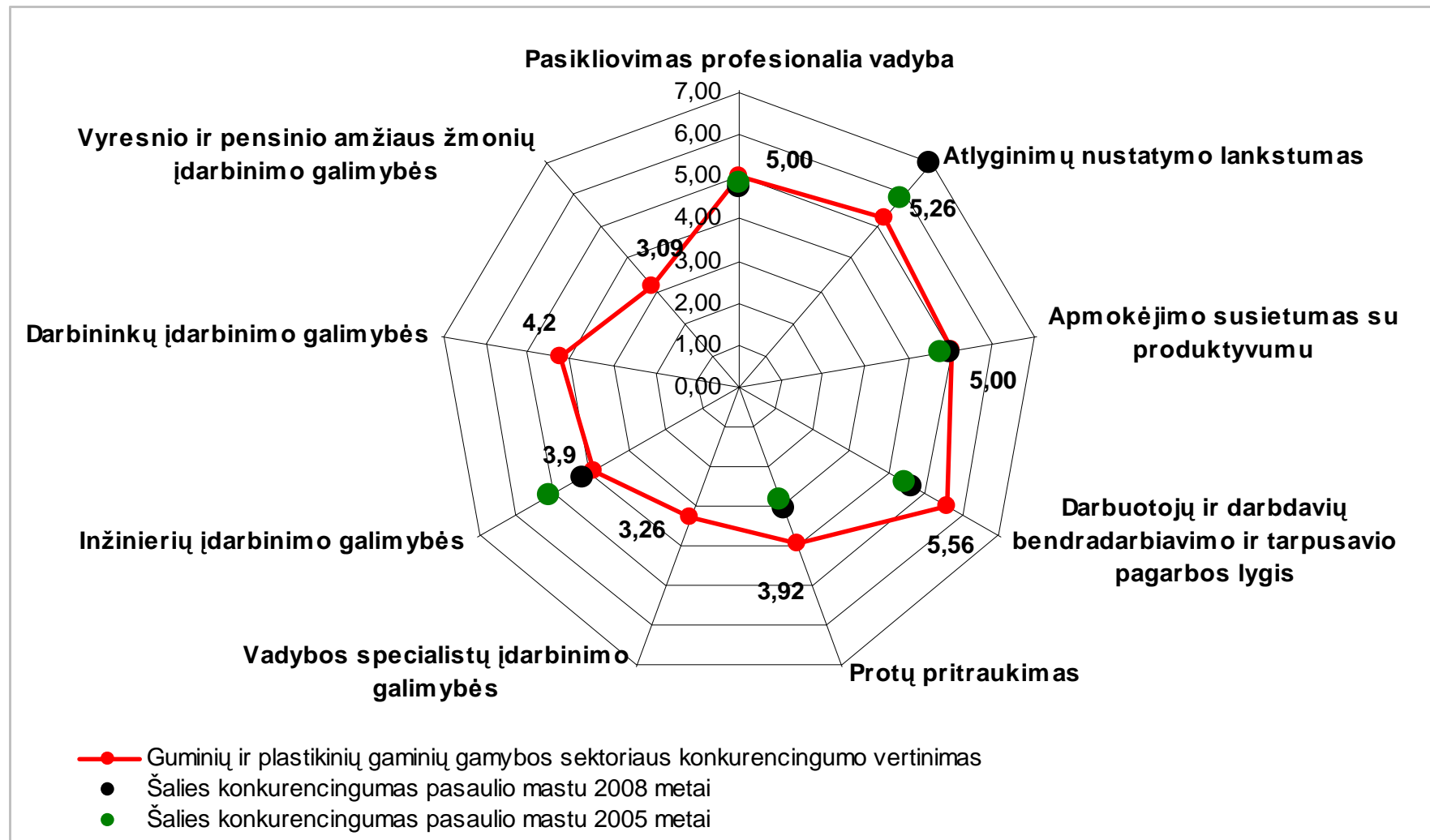
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus (2009 m.) ir šalies konkurencingumo vidutiniai vertinimai (2008 m.)

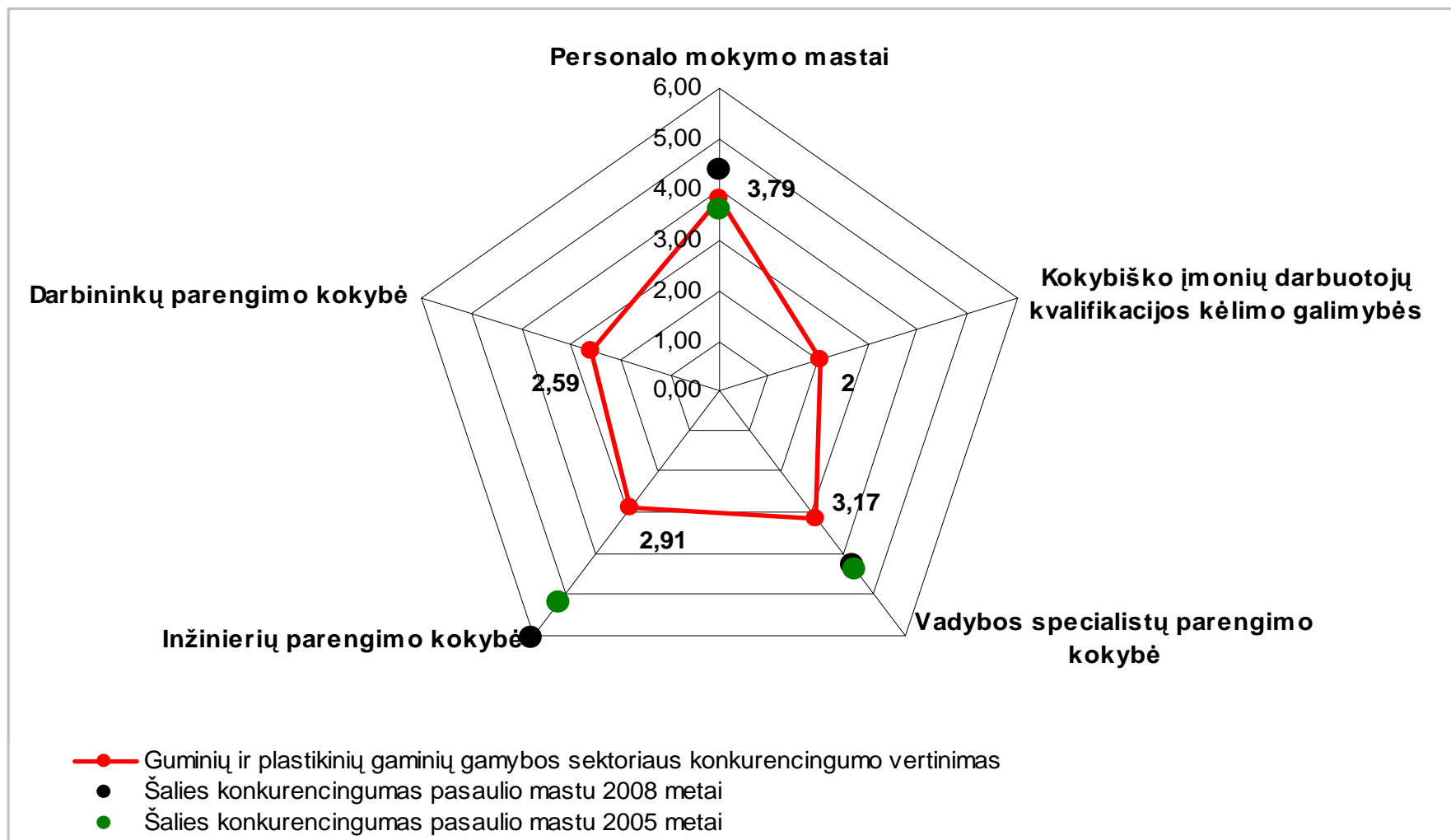
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus infrastruktūros kokybės vertinimas, 2009 m.

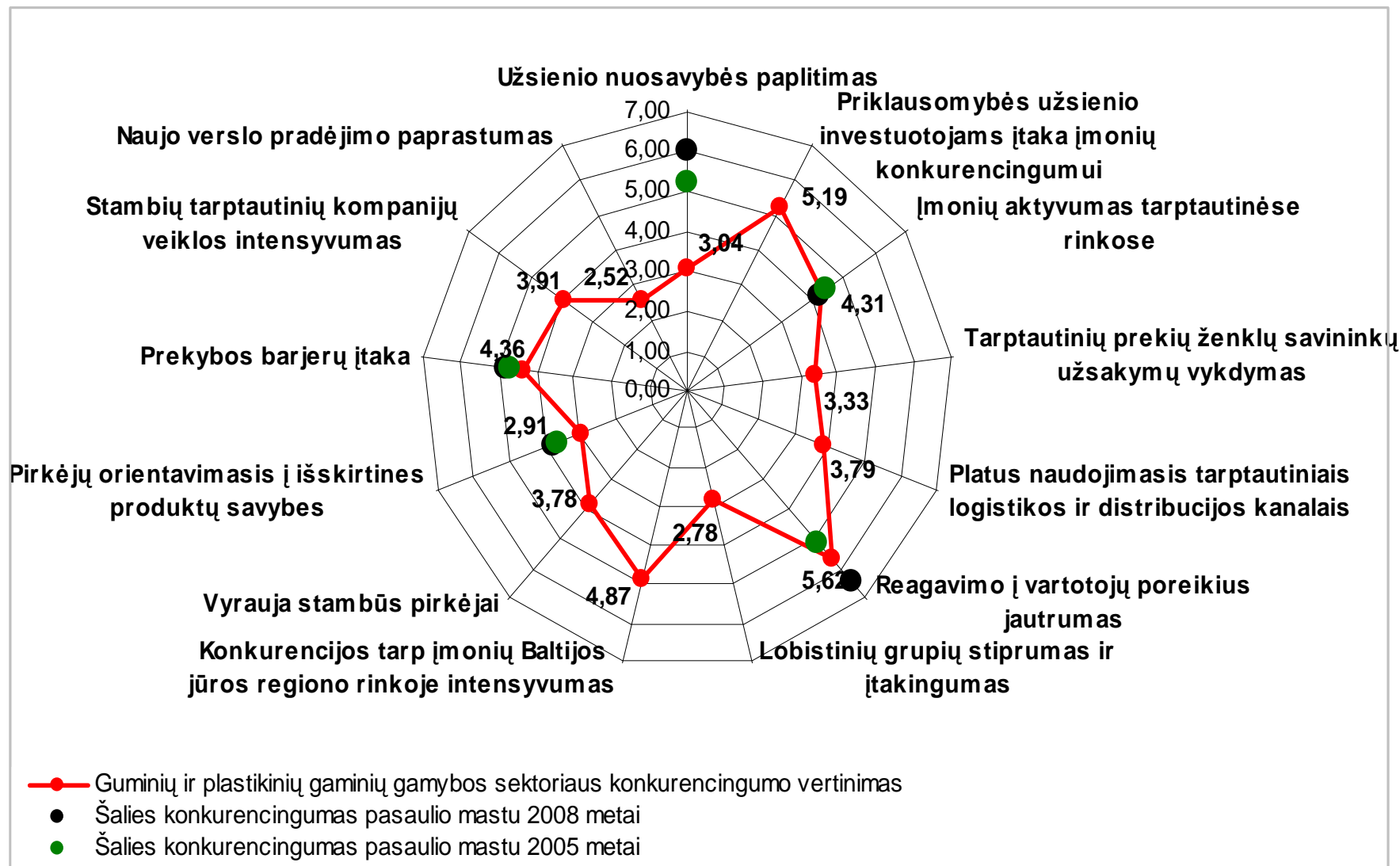
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus vertinimas pagal darbo rinkos efektyvumo dimensiją, 2009 m.

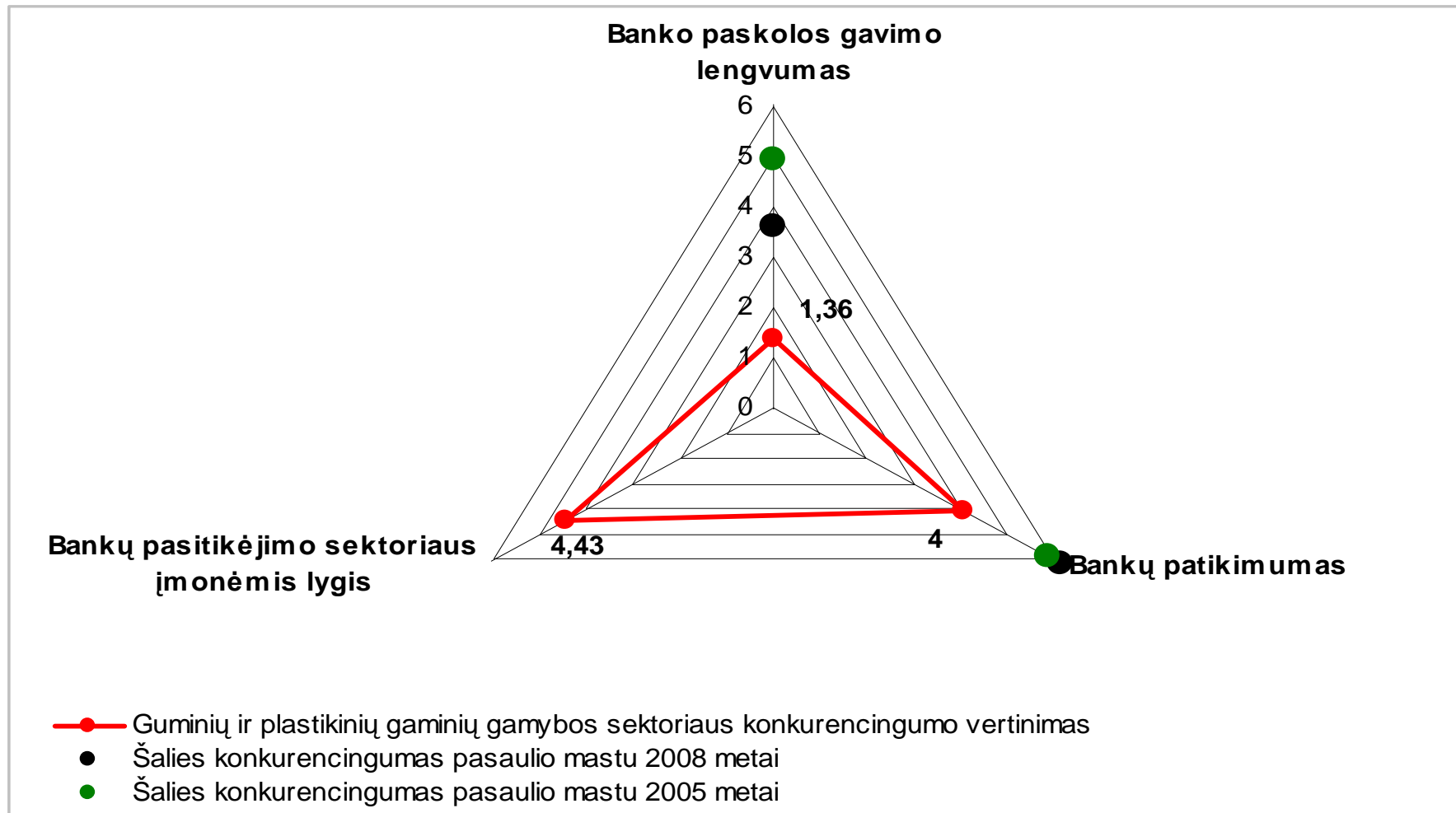
Guminių ir plastikinių gaminių sektoriaus vertinimas pagal aukštojo išsilavinimo ir profesinio parengimo kokybės dimensiją, 2009 m.

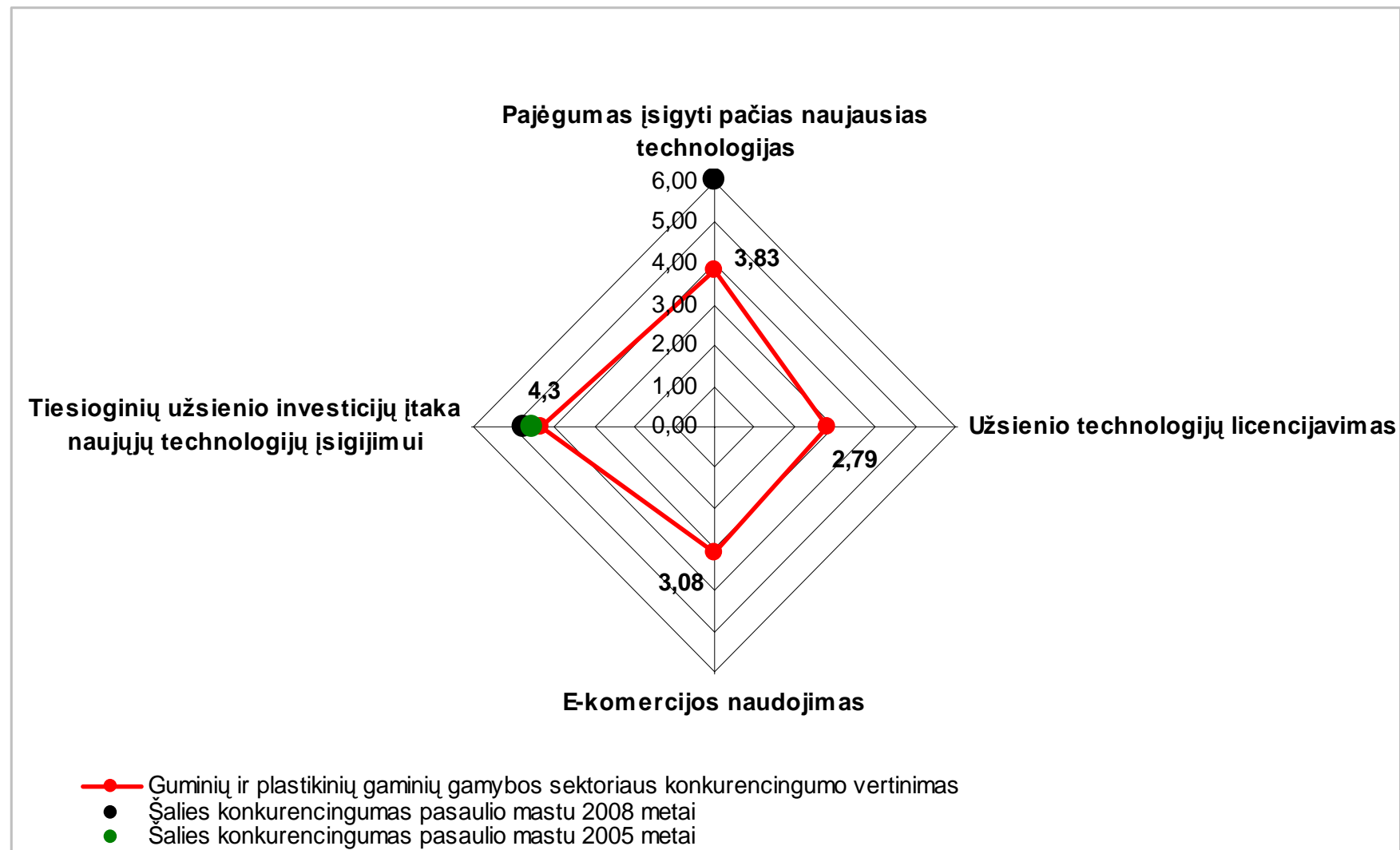
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus vertinimas pagal rinkos efektyvumo dimensiją, 2009 m.

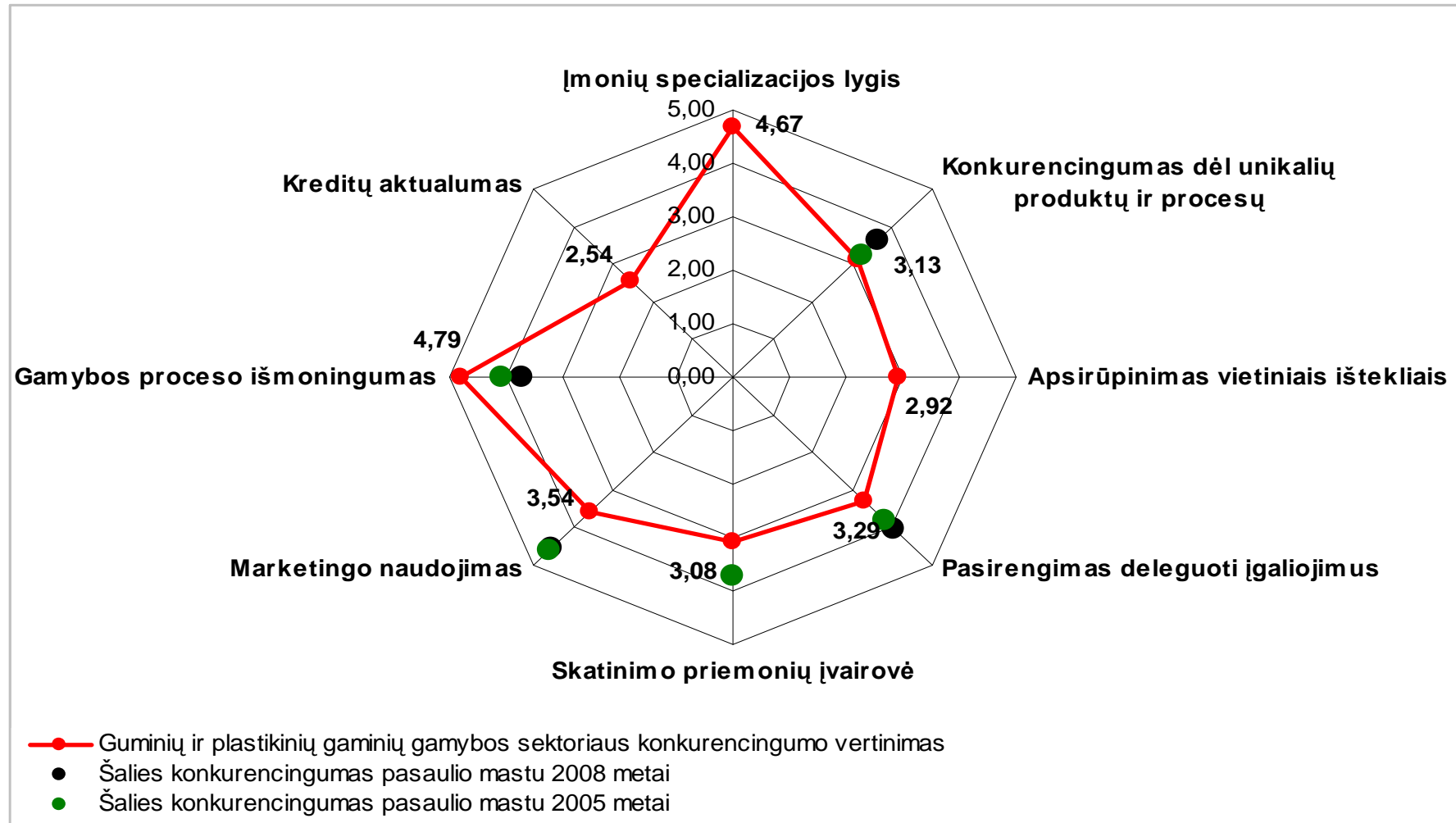
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus vertinimas pagal finansinės rinkos išvystymo dimensiją, 2009 m.

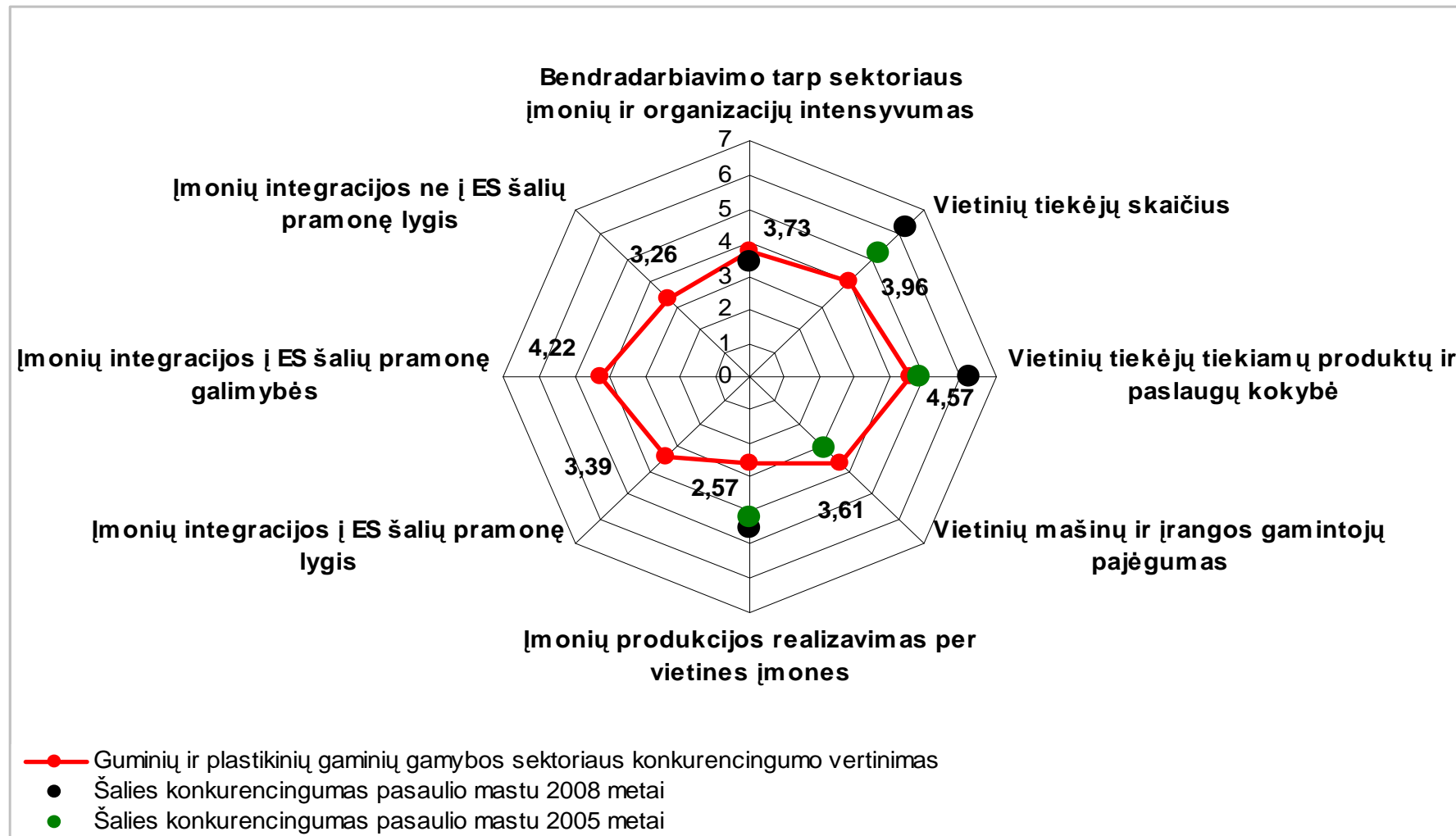
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus technologinio lygio vertinimas, 2009 m.

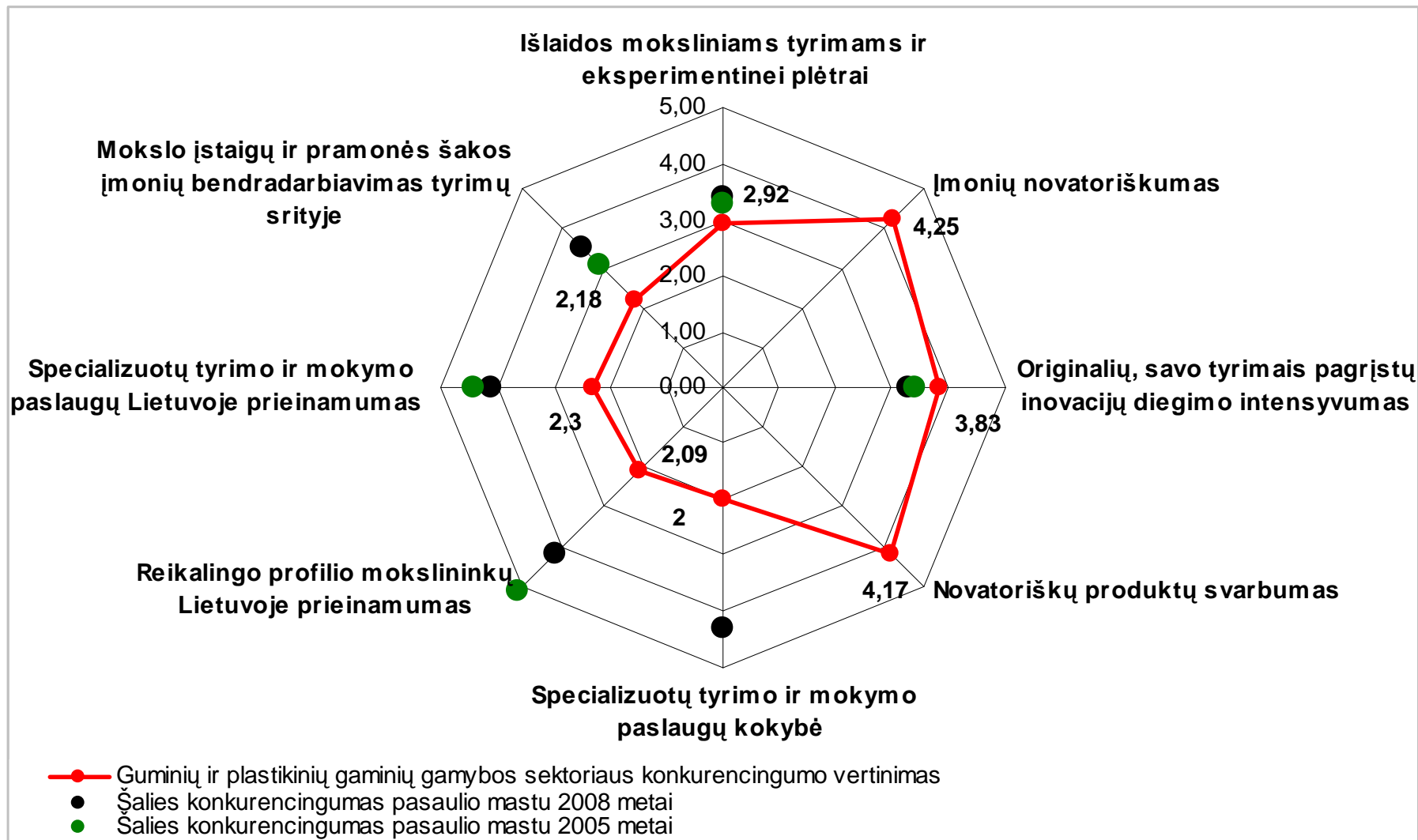
Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus įmonių sofistiškumo vertinimas įmonių lygmenyje, 2009 m.

Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus įmonių sofistiškumo vertinimas sektoriaus lygmenyje, 2009 m.

Guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus inovacinio potencialo vertinimas, 2009 m.

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus „deimantas“

Organizacinė veikla

- (+) Vidovėujančias pozicijas įmonėse dažnai užima profesionalūs vadovai
- (+) Apmokėjimas yra susietas su produktyvumu
- (-) Mažas įmonių vadovybės pasirengimas deleguoti įgaliojimus
- (-) Nepakankamos įmonių investicijos į personalo mokymus
- (-) Nepajėgumas įsigyti naujausias technologijas
- (-) Nepakankama skatinimo priemonių tvainovė (motyvavimas tik per atlyginimą)
- (-) E-komercijos galimybių neišnaudojimas

Kontekstas įmonių strategijoms ir konkuruojant

- (+) Naujųjų technologijų įsigijimas pasinaudojant tiesioginėmis užsienio investicijomis
- (+) Intensyvi konkurencija tarp įmonių Baltijos jūros regiono rinkoje
- (+) Aukštas darbuotojų ir darbdavių bendradarbiavimo ir tarpusavio pagarbos lygis
- (+/-) Vidutinis bankų pasiūkėjimo sektoriaus įmonėms lygis
- (+/-) Vidutinė prekybos barjerų įtaka
- (+/-) Vidutiniškai intensyvi staambių tarptautinių kompanijų veikla
- (-) Prasta verslo etika tarp sektoriaus įmonių

Strategija ir veiklos efektyvumas

- (+) Jautrus reagavimas į vartotojų poreikius
- (+) Aukštas įmonių specializacijos lygis
- (+) Moderniausių technologijų naudojimas pagrindinėse įmonėse
- (-) Menka įmonių orientacija į inovacijas
- (-) Mažas originalių savo tyrimais pagrįstų inovacijų diegimo intensyvumas
- (-) Silpnas marketingas
- (-) Menkos įmonių investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą
- (-) Kritinė kreditų svarba įmonių veiklai
- (-) Konkurencingumas grindžiamas žemais kaštais ir vietiniais ištekiais

Įmonių internacionalizavimas

- (+/-) Vidutinis aktyvumas tarptautinėse rinkose
- (-) Retas užsienio technologijų licencijavimas

Inovacinė infrastruktūra

- (-) Žema inžinierių parengimo kokybė
- (-) Žema specializuotų tyrimo ir mokymo paslaugų kokybė
- (-) Reikalingo profilio mokslininkų Lietuvoje stoka

Kapitalo rinkos infrastruktūra

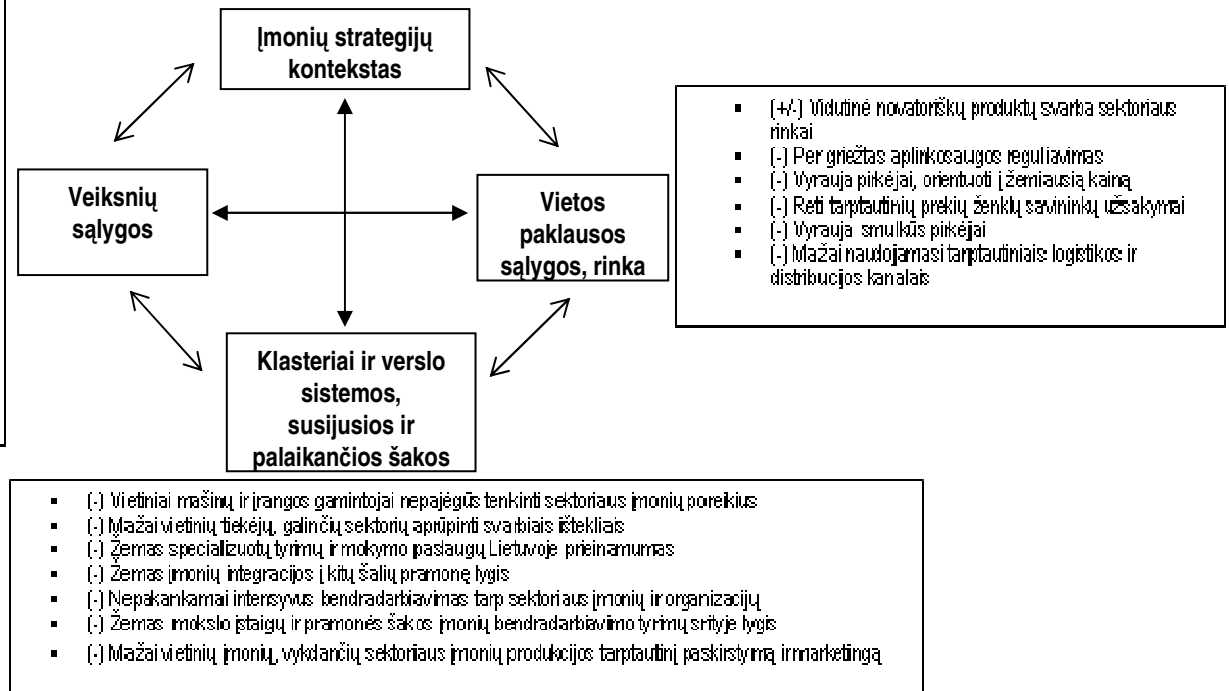
- (+/-) Vidutinis bankų patikimumas
- (-) Banko paskolos gavimo sunkumas
- (-) Sunkumas pradėti naujų verslų

Logistinė infrastruktūra

- (+) Gerai išvystyta informacijos ir ryšių infrastruktūra
- (+) Geras uostų ir vidaus vandens kelių išvystymas
- (+/-) Vidutinis geležinkelių infrastruktūros išvystymas
- (-) Brangi elektros energija
- (-) Prastas susisiekimas oro transportu

Žmonių ištekiai:

- (-) Talentingų darbuotojų praradimas
- (-) Žema prekybos specialistų ir darbininkų parengimo kokybė
- (-) Labai ribotos kokybiško įmonių darbuotojų ovalifikacijos kėlimo galimybės

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus stiprumai

Stiprumai	Vertinimo kriterijai				
	Mažai svarus stiprumas 1	Reikšmingas stiprumas 2	Reta savybė 3	Unikali savybė 4	Efektyviai išnaudojama 5
1. Šiuolaikinės technologijos (adekvačios gaminamiems produktams)		+			
2. Aukšta gamybos valdymo kompetencija		+			
3. Orientacija į kokybę		+			
4. Konkurencingos kainos		+			
5. Stipri inžinerinė bazė		+			
6. Užsienio kalbų žinojimas		+			
7. Rytų ir Vakarų šalių mentaliteto išmanymas		+			
8. Pigi darbo jėga		+			
9. Atsparumas pasaulio ekonomikos krizei		+	+		
10. Aukštas įmonių specializacijos lygis		+			
11. Gebėjimas greitai reaguoti į rinkos pokyčius		+			
12. Geografinis artumas iki strategiškai svarbių rinkų		+			
13. Geras fizinės infrastruktūros išvystymas		+			
14. Geros logistikos galimybės		+			

Svarbiausi veiksniai, lemiantys sektoriaus įmonių konkurencingumą (KSF)

Veiksny	1 <i>menkai svarbu</i>	2 <i>svarbu</i>	3 <i>labai svarbu</i>	4 <i>išskirtinės svarbos veiksnys</i>
<u>1. Gebėjimas būti žemų kainų gamintoju</u>				+
<u>2. Gebėjimas kurti išskirtinius produktus</u>			+	
3. Marketingo novatoriškumas			+	
<u>4. Novatoriški verslo sprendimai</u>				+
<u>5. Priklausymas tarptautinėms vertės kūrimo grandinėms</u>			+	
6. Ryšiai su tarptautiniais prekybos tinklais	+			
7. Strateginio užsienio partnerio turėjimas			+	
8. Stiprios pozicijos vietinėje rinkoje			+	
9. Gebėjimas apsirūpinti pigiais ištekliais		+		
<u>10. Modernios technologijos</u>			+	
11. Gebėjimas užtikrinti vartotojams geriausių kainos ir kokybės santykį				+
12. Vietinių bazinių išteklių gausa		+		
13. Transporto infrastruktūros kokybė		+		
<u>14. Efektyvi logistika</u>			+	

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus stiprybių atitikimas svarbiausiems sėkmę lemiantiems veiksniams (KSF)

Stiprumai	Svarbiausi sėkmę lemiantys veiksniai (KSF)						Suma:
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1.	+++	+	+	+	+++		9
2.	+++		+	++	++	+	9
3.		++	++	++	++	+	9
4.	+++		+	++	++		8
5.	++	++	+	+	++	+	9
6.	+	+	+	+		+	5
7.	+		+	+		+	4
8.	+++			++			5
9.	+		+	+		+	4
10.	+++	++	+	+	+	+	9
11.		++	++	+		+	6
12.	+	++	+	++	+	++	9
13.	++	+		+		+	5
14.	++			++		+++	7
Suma:	<u>25</u>	13	13	20	13	14	

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus stiprybių atitikimas svarbiausiems sėkmę lemiantiems veiksniais (KSF)

Stiprumai

1. Šiuolaikinės technologijos (adekvačios gaminamiems produktams)
2. Aukšta gamybos valdymo kompetencija
3. Orientacija į kokybę
4. Konkurencingos kainos
5. Stipri inžinerinė bazė
6. Užsienio kalbų žinojimas
7. Rytų ir Vakarų šalių mentaliteto išmanymas
8. Pigi darbo jėga
9. Atsparumas pasaulio ekonomikos krizei
10. Aukštas įmonių specializacijos lygis
11. Gebėjimas greitai reaguoti į rinkos pokyčius
12. Geografinis artumas iki strategiškai svarbių rinkų
13. Geras fizinės infrastruktūros išvystymas
14. Geros logistikos galimybės

Svarbiausi sėkmę lemiantys veiksniai (KSF):

1. **Gebėjimas būti žemų kainų gamintoju**
2. Gebėjimas kurti novatoriškus produktus
3. Novatoriški verslo sprendimai
4. **Priklausymas tarptautinėms vertės kūrimo grandinėms**
5. Modernios technologijos
6. Efektyvi logistika

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus silpnumai

Silpnumai	Vertinimo kriterijai				
	Mažai svarus silpnumas 1	Reikšmingas silpnumas 2	Didelis silpnumas 3	Strateginis silpnumas 4	Išskirtinis silpnumas 5
1. Nekokybiška specialistų profesinio parengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistema		+			
2. Kvalifikuotų specialistų trūkumas		+			
3. Konkuruojama žemų kainų segmentuose				+	
4. Vyrauja smulkūs pirkėjai	+				
5. Maža ir finansiškai silpna vietinė rinka	+				
6. Silpnas bendradarbiavimas tarp įmonių ir mokslo institucijų		+			
7. Silpnas bendradarbiavimas tarp sektoriaus įmonių			+		
8. Žemas veiklos efektyvumas			+		
9. Žemas pelningumas, produktyvumas				+	
10. Stipraus įvaizdžio nebuvimas		+			
11. Strateginio valdymo kompetencijos stoka		+			
12. Kokybiškų ekspertinių paslaugų (techninių, marketingo) trūkumas		+			
13. Per mažos investicijos į tyrimus ir vystymą			+		
14. Konservatyvumas, naujovių baimė				+	
15. Ribotos galimybės gauti kokybiškas tyrimų ir mokymo paslaugas		+			
16. Aukšti aplinkosaugos reikalavimai		+			

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus galimybės

Didelis											
		8									
	Poveikis verslui			3			1				
					2	5	6				
								4			
									7		
	Mažas										
		Maža	Tikimybė, kad įvyks						Didelė		

1. Padidėjusi konkurencija tradicinių produktų rinkose paskatins įmones pakeisti strateginę orientaciją link investavimo į technologines, produktų bei verslo modelių inovacijas.
2. Suformuoti bendradarbiavimo ir partnerystės tarp įmonių kultūrą ar sektorinį klasterį
3. Pritraukti strateginius investuotojus
4. Efektyviau ir giliau integruotis į tarptautinius klasterius ir vertės kūrimo grandines
5. Pilniau išnaudoti Europos Sąjungos ir kaimyninių šalių rinkos galimybes
6. Efektyviai panaudoti ES paramą įmonių veiklai modernizuoti
7. Persiorientuoti į ekologiškų ir mažai energijos reikalaujančių produktų gamybą
8. Kokybiškai pakeisti sektoriaus struktūrą, kad joje vyrėtų aukštą pridėjamą vertę kuriantys produktai

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus grėsmės

Didelis											
			6	11			1	2			
		7					5		3		
	Poveikis verslui						9				
					10			8			
						4					
	Mažas										
	Maža	Tikimybė, kad įvyks				Didelė					

1. Padidėjusi mokesčių našta sužlugdys nemažai įmonių
2. Susiformuos „brangios“ šalies įvaizdis
3. Išbrangę energetiniai ištekliai ir kreditai padidins veiklos kaštus ir sumažins konkurencingumą
4. Užsitęsęs produkcijos kainų mažėjimas dalies įmonių veiklą padarys nerentabilia
5. Sustiprės pigių (kitų šalių) gamintojų įtaka
6. Dėl kompetentingų darbuotojų stokos įmonės nesugebės įdegti radikalių inovacijų
7. Įmonės nesugebės įsisavinti naujo tipo žaliavų
8. Mažėjanti vartotojų perkamoji galia dar labiau susilpnins vietinę rinką
9. Nepagrįstai sugriežtės gamtosauginiai reikalavimai
10. Užsitęsusi krizė išsekins sukauptus įmonių resursus
11. Įmonės verslus perkels į kitas valstybes

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus galimybių ir stipriųjų pusių sugretinimas

Stiprumai	Galimybės								Suma:
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
1.	++	+	+	++	+++	+		+	11
2.	+	+	++	++	++	++	++	+	13
3.	+++	++	++	++	++	+	+++	+++	<u>18</u>
4.		+	++	++	+++	-	-	-	8
5.	++	+	+++	++	++	++	+	++	15
6.	-	-	++	+	++	-		+	6
7.	-	-	+	+	++	-	+	-	5
8.	-	+	++	+	++	-	-	-	6
9.	-	+	+	+	++	++	-	+	8
10.	+	++	+	+	+	-	-	+	7
11.	++	+	+	+	++	++	+	++	12
12.	+	-	+++	++	+++	+	++	++	14
13.	++	+	++	++	++	++	++	++	15
14.	+	+	++	+++	+++	-	+	++	13
Suma:	15	13	25	23	<u>31</u>	13	13	18	

Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus galimybių ir stipriųjų pusių sugretinimas

Stiprumai

1. Šiuolaikinės technologijos (adekvačios gaminamiems produktams)
2. Aukšta gamybos valdymo kompetencija
3. **Orientacija į kokybę**
4. Konkurencingos kainos
5. **Stipri inžinerinė bazė**
6. Užsienio kalbų žinojimas
7. Rytų ir Vakarų šalių mentaliteto išmanymas
8. Pigi darbo jėga
9. Atsparumas pasaulio ekonomikos krizei
10. Aukštas įmonių specializacijos lygis
11. Gebėjimas greitai reaguoti į rinkos pokyčius
12. Geografinis artumas iki strategiškai svarbių rinkų
13. **Geras fizinės infrastruktūros išvystymas**
14. Geros logistikos galimybės

Galimybės

1. Padidėjusi konkurencija tradicinių produktų rinkose paskatins įmones pakeisti strateginę orientaciją link investavimo į technologines, produktų bei verslo modelių inovacijas.
2. Suformuoti bendradarbiavimo ir partnerystės tarp įmonių kultūrą ar sektorinį klasterį
3. **Pritraukti strateginius investuotojus**
4. **Efektyviau ir giliau integruotis į tarptautinius klasterius ir vertės kūrimo grandines**
5. **Pilniau išnaudoti Europos Sąjungos ir kaimyninių šalių rinkos galimybes**
6. Efektyviai panaudoti ES paramą įmonių veiklai modernizuoti
7. Persiorientuoti į ekologiškų ir mažai energijos reikalaujančių produktų gamybą
8. Kokybiškai pakeisti sektoriaus struktūrą, kad joje vyrautų aukštą pridėdamąją vertę kuriantys produktai

APIBENDRINIMAS

- Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektorius yra vienas iš daugiausiai produkcijos parduodantis Lietuvos pramonės sektorių. Šis pramonės sektorius eilę metų pirmavo ir pagal pridėtinės vertės augimo tempus.
- Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektoriaus ekonominės veiklos efektyvumo analizė rodo, kad sektoriuje sukuriama pridėtinė vertė, tenkanti vienam užimtajam ir vienai faktiškai dirbtai valandai, yra aukšta. Ji 1,5 – 2 kartus viršija apdirbamosios pramonės vidurkį, tačiau lyginat su analogiškais kitų šalių šio sektoriaus rodikliais, situacija atrodo gana nepatraukliai. Vieno darbuotojo sukuriama pridedamoji vertė šiame sektoriuje Lietuvoje yra 3 – 5 kartus mažesnė už tą, kurią šio sektoriaus įmonės sukuria kitose ES šalyse.

APIBENDRINIMAS (tęsinys)

- Lietuvos guminių ir plastikinių gaminių gamybos sektorius specializuojasi plastikinių butelių, didbutelių ir flakonų; sienų stiklinių izoliacijos elementų bei maišelių ir plėvelės gamyboje.
- Tyrimas atskleidė, jog inovacijų infrastruktūra šiame sektoriuje yra silpna, mokslo sektorius praktiškai nesusijęs su pramonės reikmėmis. Visų grandžių ir lygių specialistų rengimo sistema neužtikrina pramonės poreikių, sudėtinga rasti institucijas, kuriose galėtų tobulėti sektoriaus įmonių darbuotojai. Pozityvus yra tik transporto infrastruktūros lygis.

APIBENDRINIMAS (tęsinys)

- Gana aukštai vertinamas pagrindinių įmonių vadovų lygis, atlyginimo susietumas su veiklos rezultatais, jautrus reagavimas į pakitusius rinkos poreikius, o taip pat gana aiški daugelio įmonių specializacija. Tačiau daugelis įmonių nesugeba diegti naujas technologijas, menkai investuoja į tyrimus bei darbuotojų mokymą, prioritetiškai orientuojasi į žemų kainų segmentą ir kt.
- Praktiškai visais bendradarbiavimo tarp įmonių ir organizacijų lygio aspektais vertinimas yra gana žemas.

APIBENDRINIMAS (tęsinys)

- Svarbiausi veiksniai, nuo kurių priklauso konkurencinė sėkmė šiame sektoriuje:
 - Gebėjimas būti žemų kainų gamintoju
 - Gebėjimas kurti novatoriškus produktus
 - Novatoriški verslo sprendimai
 - Priklausymas tarptautinėms vertės kūrimo grandinėms
 - Modernios technologijos
 - Efektyvi logistika

APIBENDRINIMAS (tęsinys)

- Labiausiai tikėtiniomis ir žymią potencialią įtaką sektoriaus konkurencingumui turėtų tokių galimybių realizavimas:
 - Padidėjusi konkurencija tradicinių produktų rinkose paskatins įmones pakeisti strateginę orientaciją link investavimo į technologines, produktų bei verslo modelių inovacijas
 - Efektyviau ir giliau integruotis į tarptautinius klasterius ir vertės kūrimo grandines
 - Pilniau išnaudoti Europos Sąjungos ir kaimyninių šalių rinkos galimybes
 - Efektyviai panaudoti ES paramą įmonių veiklai modernizuoti
 - Persiorientuoti į ekologiškų ir mažai energijos reikalaujančių produktų gamybą.

APIBENDRINIMAS (tęsinys)

- Pagrindinės grėsmės, kurių tikimybė ir potencialus negatyvus poveikis yra didžiausi, yra šios:
 - Padidėjusi mokesčių našta sužlugdys nemažai įmonių
 - Susiformuos „brangios“ šalies įvaizdis
 - Išbrangę energetiniai ištekliai ir kreditai padidins veiklos kaštus ir sumažins konkurencingumą
 - Sustiprės pigių (kitų šalių) gamintojų įtaka.

REKOMENDACIJOS

- Konkurencingumo studija atskleidė itin didelį skirtumą tarp Lietuvos ir kitų ES šalių analogiško sektoriaus vieno darbuotojo sukuriamos pridėamosios vertės. Šios situacijos keitimas – prioritetas uždavinys. Reikės apsispręsti, kokią strategiją pasirinkti – pastangas koncentruoti į ribotą produktų grupę ar atvirkščiai – siekti, kad formuotųsi nacionalinė plastikų ir gumos gaminių industrinė sistema, kurioje svarbią vietą užimtų inovacijų procesai. Tokiam sprendimui palengvinti tikslinga atlikti kitų ES šalių analogiško sektoriaus struktūrų ir taikomų strategijų išsamią lyginamąją analizę.

REKOMENDACIJOS (tęsinys)

- Yra daug galimybių ieškoti šio sektoriaus įmonių vertės grandinių racionalizavimo būdų, pasitelkiant klasterių ir tinklų teikiamas galimybes. Nors šiuo metu klasteriams kurtis yra menkos prielaidos dėl itin menkų ryšių tarp įmonių, šis procesas daugeliui įmonių yra tiesiog neišvengiamas, be kurio jos nesugebės radikaliai padidinti verslo efektyvumo ir produktyvumo.
- Šiuo metu egzistuojanti specialistų rengimo ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros sistema visiškai netenkina sektoriaus poreikių. Norint pakeisti tokią situaciją, reikia rasti interesų bendrumo tarp šių institucijų ir verslo. Svarbu šalies mokslo įstaigų vertinimo kriterijus ir finansavimo mechanizmus perdaryti taip, kad jie prioritetiškai skatintų ne naujų mokslo žinių kūrimą, bet inovacijas.

REKOMENDACIJOS (tęsinys)

- Tikslinga kurti priemones, kurios didintų įmonių gebėjimą absorbuoti ne tik Lietuvos, bet ypač – užsienio mokslo žinias, produktų ar verslo idėjas, jas transformuoti į novatoriškus sprendimus. Pradiniame etape tokios kompetencijos didinimo instrumentu galėtų būti Nacionalinio konkurencingumo kompetencijos tinklas INOVADIS. Taip pat bendromis įmonių, LEPA, kitų suinteresuotų institucijų bei organizacijų pastangomis galėtų būti sukurta sektoriaus informacinė ar net įžvalgos (intelligence) sistema.

DĚKOJAME UŽ DĚMES!